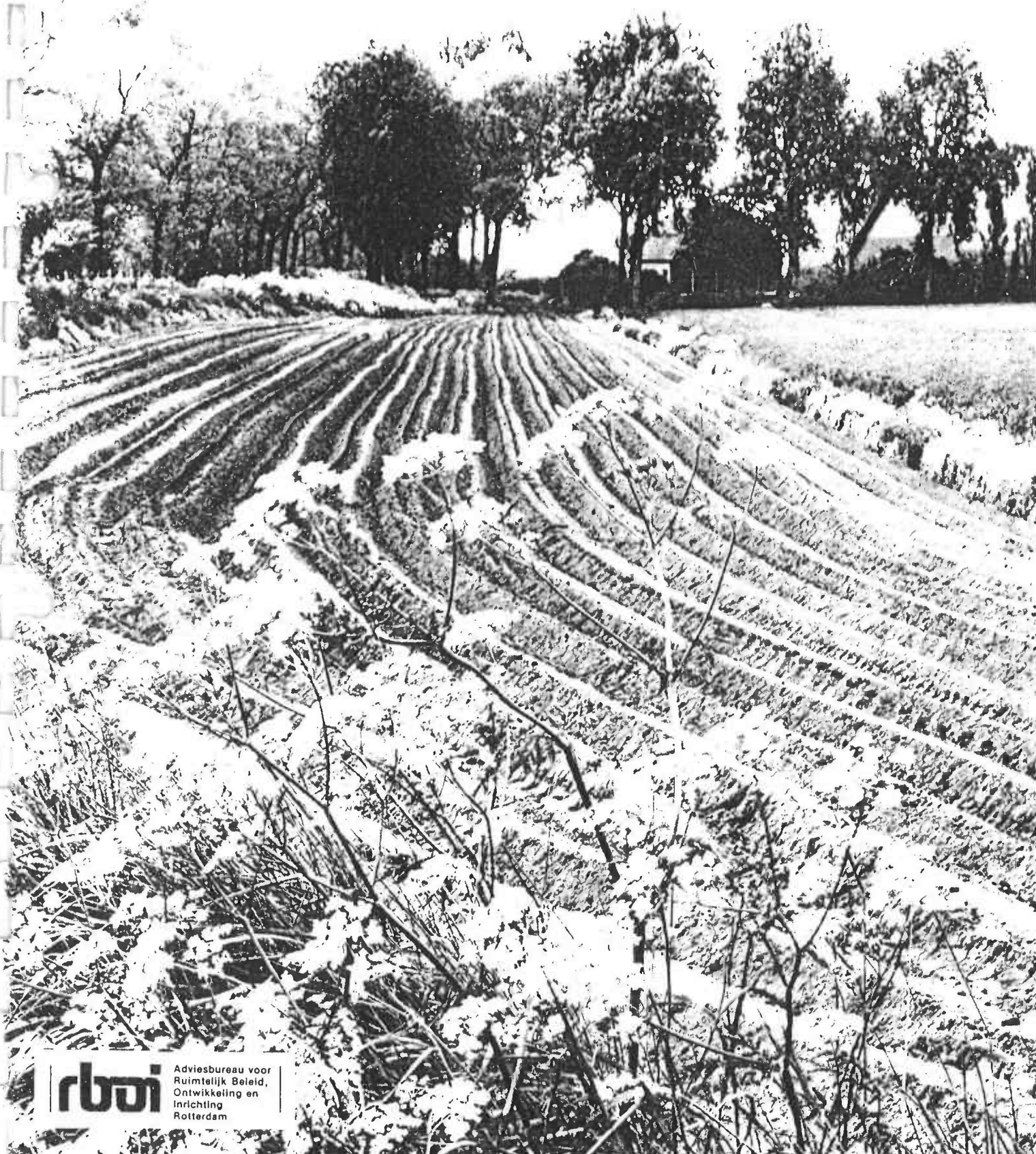

toelichting

Dirksland bestemmingsplan landelijk gebied

rbai

Adviesbureau voor
Ruimtelijk Beleid,
Ontwikkeling en
Inrichting
Rotterdam

adviesbureau voor
ruimtelijk beleid,
ontwikkeling en
inrichting
rotterdam

Delftsestraat 15b
3013 AC Rotterdam
Telefoon 010-130620
Postbus 150
3000 AD Rotterdam

gemeente: Dirksland
bestemmingsplan: Landelijk gebied

nummer 120.8275

opdrachtleider drs. J.P. Zevenbergen-Herweijer

procedure

plan nummer	datum	raad	gedeputeerde staten	kroon
8275	sept. 1985	12-12-'85		

losse kaarten

toelichting

1. INLEIDING	blz. 2
2. VOORGESCHIEDENIS	4
2.1. Hoofddlijnen van het plan van 1973	4
2.2. Resultaten van de goedkeurings- en beroepsprocedure	5
3. ONTWIKKELINGEN EN WIJZIGINGEN IN HET AGRARISCH GRONDGEBRUIK	8
4. DE RUILVERKAVELINGSPLANNEN "DE STELLE" EN "FLAKKEE"	14
5. RECENTE NATIONALE EN PROVINCIALE VISIES	25
5.1. De nota Landelijke Gebieden	25
5.2. Het streekplan Zuid-Holland Zuid	26
5.3. De circulaire aangaande agrarische bebouwing	26
5.4. De circulaire aangaande niet-agrarische bebouwing in het buitengebied	27
5.5. Het beleid aangaande hoogtematen voor silo's	28
5.6. De ontwerp-circulaire aangaande waterkeringen	29
5.7. De circulaire aangaande leidingen	29
6. OVERIGE NIEUWE ONTWIKKELINGEN	30
7. GELUIDSHINDER	35
8. DE PLANOLOGISCHE REGELING	38
9. ECONOMISCHE UITVOERBAARHEID	46
10. UITKOMSTEN VAN HET OVERLEG	47

BIJLAGEN:

- A. Kernpunten, richtlijnen en aanbevelingen uit het streekplan Zuid-Holland Zuid.
- B. Uitgangspunten geluidsberekeningen.
- C. Overlegreacties.
- D. Geluidscontourenkaart.

Het voorliggende bestemmingsplan behelst een nieuwe planologische regeling voor het landelijk gebied van de gemeente Dirksland, die in de plaats komt van de huidige regeling uit 1973. De aanleiding tot het opstellen van het nieuwe bestemmingsplan is gelegen in de goedkeuringsbeslissing van Gedeputeerde Staten d.d. 21 mei 1975 en van de Kroon d.d. 18 juni 1979, waarbij gedeeltelijk goedkeuring werd onthouden aan het plan van 1973.

Met het nieuwe bestemmingsplan wordt derhalve toepassing gegeven aan het bepaalde in artikel 30 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening. Aanvankelijk is overwogen, of in voornoemde onthouding van goedkeuring kon worden voorzien door middel van een partiele herziening van het huidige plan. De resultaten van de goedkeuringsprocedure bleken echter zodanig de structurele opzet van de gehele planologische regeling te raken, dat besloten is de herziening van het plan gestalte te geven in de vorm van een nieuw en apart bestemmingsplan. Het voorgaande betekent derhalve dat het voorliggende plan in procedureel opzicht weliswaar een geheel nieuwe en zelfstandige regeling vormt, doch inhoudelijk meer als een vervolg op het plan uit 1973 moet worden beschouwd. Dit houdt in dat de in 1973 vastgestelde beleidsuitgangspunten voor het landelijk gebied zijn getoetst aan de uitkomsten van bovengenoemde goedkeurings- en beroepsprocedure.

Voorts is bekeken of sinds 1973 sprake is van nieuwe ontwikkelingen of gewijzigde inzichten, die aanleiding geven tot een bijstelling van het beleid. Nopen noch de goedkeuringsbeslissing noch latere veranderingen tot een beleidswijziging, dan houdt zulks in, dat de in 1973 vastgestelde uitgangspunten gehandhaafd blijven. Op deze benaderingswijze is ook de opzet en verdere inhoud van de onderhavige toelichting afgestemd.

In hoofdstuk 2 volgt een weergave van de belangrijkste kenmerken van het plan van 1973, alsmede van de essentie van de beslissingen van Gedeputeerde Staten en de Kroon. In hoofdstuk 3 en 4 is bekeken of latere omstandigheden - zoals bijvoorbeeld de ruilverkavelingen "De Stelle" en "Flakkee" of meer in het algemeen, veranderingen in de landbouwkundige situatie - aanleiding geven tot een gewijzigde benadering van de planologische regeling. In hoofdstuk 5 is nagegaan of in nationale en provinciale nota's beleidsuitgangspunten zijn vervat, die van belang zijn voor het landelijk gebied van Dirksland. In hoofdstuk 6 worden nog enkele andere recente ontwikkelingen beschreven, terwijl de planologische regeling zelf wordt toegelicht in hoofdstuk 8.

Reeds op deze plaats zij vermeld, dat het buitendijkse gebied in de Grevelingen (ten westen en ten zuiden van de hoofdwaterkering) in tegenstelling tot het bestemmingsplan van 1973 geen deel uitmaakt van het onderhavige plan. Voor het grootste gedeelte van dit gebied, de zgn. Slikken van Flakkee, is een programma van eisen opgesteld. Dit programma is inmiddels vastgesteld. Het ligt in de bedoeling dit om te zetten in een definitieve regeling bij bestemmingsplan.

Tegen deze achtergrond heeft het gemeentebestuur er de voorkeur aan gegeven, het gehele buitendijkse gebied in de Grevelingen buiten het voorliggende plan te laten en op een later tijdstip te regelen bij een apart - en wellicht te zamen met de aangrenzende gemeente Goedereede op te stellen bestemmingsplan "Slikken van Flakkee". Het onderhavige plangebied beslaat dan ook het gehele binnendijkse grondgebied van de gemeente - met uitzondering van de drie bebouwde kommen - alsmede het tot de gemeente behorende deel van het Haringvliet.

2.1. Hoofddlijnen van het plan van 1973

Het door de raad op 20 november 1973 vastgestelde bestemmingsplan landelijk gebied was gebaseerd op drie belangrijke uitgangspunten, te weten:

- a. een doelmatige regeling van het agrarisch grondgebruik, ten einde een optimale ontwikkeling van de agrarische bedrijfsvoering mogelijk te maken;
- b. een bescherming van de in het gebied voorkomende landschappelijke en natuurwetenschappelijke waarden;
- c. een regeling van enige andere met het gebied samenhangende kwesties, zoals de aanwezige infrastructuur en enkele bestaande (niet-agrarische) situaties.

Deze uitgangspunten waren op de navolgende wijze in het plan uitgewerkt:

ad a

De agrarische bestemming - verreweg het grootste gedeelte van het plangebied - was gebaseerd op de zgn. vrije vestigingsmethode: noch de kaart noch de voorschriften legden in de vorm van bouwstroken of bouwpercelen enige beperking op in de situering van agrarische bedrijven. In een zone rond de bebouwde kom van Melissant en Dirksland waren dierveredelingsbedrijven van vestiging uitgesloten. Daarbuiten was dierveredeling vrijelijk en tot iedere omvang toegestaan. De oprichting van kassen was voorbehouden aan een gebied ter grootte van circa 250 ha ten zuiden van Melissant. In verband met voorgenomen recreatieve activiteiten was een deel van de Roxenissepolder buiten het plan gelaten, terwijl het overige, wel in het plan geregelde gedeelte was aangewezen voor agrarische doeleinden zonder bebouwing. De toelaatbaarheid van agrarische bebouwing was hoofdzakelijk geregeld in de voorschriften en gebaseerd op eisen als hoofdberoep en volledige dagtaak van de betrokken agrariër, alsmede op het zgn. SBE-stelsel. Indien aan deze normen werd voldaan, was een eerste bedrijfswoning rechtstreeks toegestaan, terwijl voor een tweede woning een vrijstelling van het college van B. en W. was vereist. Elk bouwplan voor een bedrijfsgebouw groter dan 500 m³ of een bedrijfswoning, diende om advies in handen te worden gesteld van de agrarische deskundige. Voor de bebouwing gold een maximum goothoogte van 6 meter met een vrijstellingsmogelijkheid tot 9 meter voor woningen, 10 meter voor agrarische bedrijfsgebouwen en 20 meter voor silo's en hooibergen.

ad b

De landschappelijke en natuurwetenschappelijke waarden van het plangebied werden onder meer veiliggesteld door een bestemming "beschermde Natuurgebied" (met aanlegvergunningenstelsel) voor de Breede Gooi, de Oude Dee, het Paardengat en een aantal waardevolle dijken. Enkele oude waterlopen ("kreken") vielen niet, zoals andere watergangen, rechtstreeks onder de agrarische bestemming, doch waren met een aparte, plaatsgebonden bestemming Water aangegeven.

Het Haringvliet was bestemd voor "Waterstaatswerken, tevens water en beschermd Natuurgebied" (WWbN). Onder deze bestemming was de Slijkplaat mede begrepen.

ad c

Als overige bijzondere elementen c.q. bestemmingen uit het plan van 1973 kunnen worden genoemd:

- een verkeersbestemming voor het destijds ontworpen trace van secundaire weg 47;
- een lokatie ten noorden en ten zuiden van de Vroonweg bij Dirksland ten behoeve van de vestiging van bedrijven (o.a. handels- en transportbedrijven en agrarische hulp- en nevenbedrijven);
- een bedrijventerrein aan de noordoostzijde van en aansluitend aan de bebouwde kom van Melissant;
- een uit te werken bestemming verblijfsrecreatie aansluitend aan Melissant (ten zuiden van de Molendijk), alsmede aan de westzijde van de kern Herkingen.

2.2. Resultaten van de goedkeurings- en beroepsprocedure

Zoals in de inleiding reeds is aangegeven, werd door Gedeputeerde Staten op 21 mei 1975 (besluit nr. B 21938GS278/1) en in beroep door de Kroon op 18 juni 1979 (KB nr. 6) gedeeltelijk goedkeuring onthouden aan het huidige plan uit 1973.

De overwegingen welke tot deze onthouding van goedkeuring hebben geleid zijn onderstaand in essentie vermeld. Voor een meer gedetailleerde weergave van de overwegingen moge worden verwezen naar de tekst van de besluiten zelf.

- door Gedeputeerde Staten werd goedkeuring onthouden aan een gedeelte van het kassengebied ten zuiden van Melissant, welke beslissing door de Kroon werd gehandhaafd. Naar het oordeel van de Kroon is de exploitatie van glastuinbouw op Goeree-Overflakkee in het algemeen beperkt en bestaat onzekerheid of ter plaatse aan mogelijkheden voor dergelijke agrarische bedrijven behoefte bestaat. Het wel goedgekeurde gedeelte ter grootte van + 100 ha werd vooralsnog toereikend geacht. Op het aspect van de glastuinbouw zal verderop in deze toelichting nog nader worden ingegaan;
- de uitsluiting van dierveredelingsbedrijven ofwel intensieve veehouderijen in een zone rond de kernen Melissant en Dirksland werd zowel door G.S. als door de Kroon goedgekeurd. Naar het oordeel van G.S. dient evenwel een dergelijke zone ook te worden bepaald rond de kern Herkingen alsmede rondom de natuurgebieden, voor zover althans de afwatering van de gronden op deze natuurgebieden plaatsvindt;
- door de Kroon werd goedkeuring onthouden aan het SBE-stelsel aanzien naar haar oordeel een dergelijk stelsel zich niet verdraagt met het bepaalde in artikel 10 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening;
- door de Kroon werd goedkeuring onthouden aan een essentieel voorschrift van de agrarische bestemming, te weten artikel 10 lid 2 sub a. Krachtens deze bepaling kon in principe overal op de agrarische gronden gebouwen ten behoeve van de agrarische bedrijfsvoering worden opgericht. De Kroon oordeelde daaromtrent dat "ten onrechte geen maximum oppervlakte wordt gegeven voor de agrarische bedrijfsgebouwen noch anderszins daarin wordt voorzien".

De gemeente heeft deze onthouding van goedkeuring aldus opgevat, dat de Kroon zich gezien haar motivering heeft gekeerd tegen de gehanteerde vrije vestigingsmethode: in het plan werd immers noch op de kaart in de vorm van bouwstroken of bouwpercelen, noch in de voorschriften door een maximum oppervlakte, aangegeven tot welke omvang de agrarische bedrijfsbebouwing zich mocht uitstrekken.

Min of meer in het verlengde hiervan ligt de onthouding van goedkeuring aan de bepaling, dat een bedrijfsgebouw slechts mocht worden opgericht, indien het betrokken bedrijf bij wijze van hoofdberoep en volledige dagtaak werd geëxploiteerd. Naar het oordeel van de Kroon is een dergelijke bepaling zonder nadere regeling onvoldoende duidelijk en objectief.

De gemeente heeft in voornoemde onthouding van goedkeuring aanleiding gezien om bij het voorliggende, nieuwe plan uit te gaan van de zgn. bouwpercelen-methode. Hierbij worden de bestaande agrarische bedrijven in het gebied geïnventariseerd en vervolgens op de plankaart voorzien van een bouwplaats of bouwkaavel van maximaal 1 ha. Het overige gebied verkrijgt dan een agrarische bestemming met bebouwingsmogelijkheden via een wijzigingsbevoegdheid. De structurering van het gebied wordt bij dit systeem dan ook vooral bereikt via de plankaart. Dit is ook nodig, aangezien de diverse waarborgen in de voorschriften (o.a. het SBE-stelsel) niet meer mogen worden toegepast;

- eveneens door de Kroon werd goedkeuring onthouden aan de bepaling, waarbij het oprichten van kassen buiten het geprojecteerde kassengebied (zie hiervoor) werd uitgesloten (artikel 10 lid 3 en 4). Hoewel de Kroon op zich met deze uitsluiting kon instemmen, diende naar haar oordeel daarbij een uitzondering te worden gemaakt voor reeds bestaande, met investeringen daadwerkelijk duurzaam voor intensieve tuinbouw ingerichte bedrijven. Bij wijze van uitzondering mogen deze bedrijven een kassenareaal van maximaal 2 ha oprichten. In tegenstelling tot de gemeente en het provinciaal bestuur was de Kroon van oordeel, dat een nadere inventarisatie van deze bedrijven gewenst werd geacht. Op het aspect van de 2 ha-regeling zal verderop in deze toelichting nog nader worden ingegaan;
- door Gedeputeerde Staten werd goedkeuring onthouden aan de bestemming voor het Haringvliet: naar het oordeel van G.S. verdient een bestemming "Waterstaatswerken, beschermd water" de voorkeur, terwijl aan de Slijkplaat de bestemming "beschermd Natuurgebied" dient te worden toegekend;
- eveneens door Gedeputeerde Staten werd goedkeuring onthouden aan het destijds ontworpen tracé van secundaire weg 47. Naar provinciaal oordeel stond dit tracé nog ter discussie en zou het voorts de eerste tien jaar toch niet worden uitgevoerd. Naar aanleiding van deze onthouding van goedkeuring kan worden opgemerkt, dat thans inderdaad een ander tracé is vastgesteld. Dit nieuwe tracé zal verderop in deze toelichting worden beschreven;
- door de Kroon werd goedkeuring onthouden aan de bedrijfsbestemming ten noorden en ten zuiden van de Vroonweg (zie hiervoor). In tegenstelling tot Gedeputeerde Staten, die de bestemming wel goedkeurden, oordeelde de Kroon dat van een urgente behoefte aan deze bestemming

niets was gebleken, terwijl omtrent de verkeerstechnische consequenties geen zekerheid bestond. Naar aanleiding van deze onthouding van goedkeuring kan thans worden opgemerkt, dat door de gemeente een alternatieve lokatie aan de zuidzijde van de Philipshoofjesweg is ontwikkeld (het bestemmingsplan "Philipshoofjesweg Zuid"), terwijl na realisering van de nieuwe secundaire weg 47 enige uitbreiding van het bedrijfsterrein Kralingen aan de oostzijde van Dirksland tot de mogelijkheden lijkt te behoren. Opgemerkt zij voorts dat het bedrijventerrein aan de noord-oostzijde van Melissant door Gedeputeerde Staten wel werd goedgekeurd;

- de uitsluiting van iedere bebouwing in de Roxenissepolder werd door Gedeputeerde Staten als te vergaand beschouwd. Naar hun oordeel kon tegen de achtergrond van de recreatieve ontwikkeling worden volstaan met het weren van bebouwing ten behoeve van dierveredelings- en glastuinbouwbedrijven.

Ten aanzien van het agrarisch grondgebruik geven de hierna volgende cijfers van de landbouwtellingen van het C.B.S. over een aantal jaren een indruk van de ontwikkelingen die zich hebben voorgedaan.

	1970	1975	1980
Totaal opp. cultuurgrond	4320 ha	4222 ha	4292 ha
waarvan voor:			
akkerbouw	3399 ha	3343 ha	3426 ha
grasland	255 ha	233 ha	253 ha
tuinbouwgewassen open grond	659 ha	638 ha	606 ha
tuinbouwgewassen onder glas	0.34 ha	0.29 ha	0.22 ha
braakland	7 ha	8 ha	6 ha
Aantal bedrijven	358	209	184

Het blijkt, dat bij een vrij constante oppervlakte cultuurgrond vooral het aantal bedrijven zeer sterk is teruggelopen, hetgeen heeft geleid tot een aanzienlijke groei van de gemiddelde bedrijfsgrootte, namelijk:

1970	1975	1980
12 ha	20.2 ha	23.8 ha

Deze ontwikkeling is ook af te leiden uit het verloop van het aantal bedrijven in de verschillende bedrijfstakken:

	1970	1975	1980
Aantal bedrijven met:			
akkerbouwgewassen	295	183	167
grasland	78	65	57
tuinbouw open grond	262	144	116
tuinbouw onder glas	4	2	2

De gegevens illustreren tevens de geringe betekenis van de glastuinbouw, waarvan die met verwarmde bloemkwekerijgewassen nog de belangrijkste is, 1970: 2548 m²; 1975: 2400 m²; 1980: 1720 m², maar blijkens de cijfers toch een teruglopende activiteit.

Ook in de bollenteelt is sprake van een afname: In 1970 werden nog op 62 bedrijven over een oppervlakte van totaal 49,28 ha bloembollen geteeld (vooral in de sector gladiolen). In 1975 was dat op 16 bedrijven over 26.81 ha en in 1980 op 12 bedrijven over een oppervlakte van 26.79 ha. Dit wijst op een zekere stabilisatie.

Een specifieke tuinbouw-opengrondsteelt is de witlofwortel. De teelt als zodanig moet worden gezien als een voortzetting van de vroeger voor de eilanden zeer belangrijke cichoreiteelt, die thans geheel is verdwenen. In 1975 waren er in Dirksland 53 ha met witlofwortel, in 1980 + 100 ha. In verband met de door de Kroon verzochte nadere inventarisatie van reeds bestaande intensieve tuinbouwbedrijven, zal onderstaand op de ontwikkeling van de Dirkslandse tuinbouw nader worden ingegaan.

Tuinbouwontwikkeling

Het C.B.S. verstaat onder tuinland alle grond met tuinbouwgewassen. Van jaar tot jaar is er echter een grote wisseling van de ligging van deze gronden door de zgn. wisselbouw (vruchtwisseling). Voor een planologische regeling zijn meer van belang de bedrijven met echte tuinbouwgronden d.w.z. bedrijven met vaste vestigingsplaatsen, waar ieder jaar tuinbouwgewassen opkomen. Hiertoe kunnen in Dirksland worden gerekend bloemkwekerij-open-grond(bloementeelt) en vaste-planten-open-grond, specifieke groenteteeltbedrijven, fruitteelt- en glasbedrijven. Vooral op de Flakkeese akkerbouwbedrijven komen in het bouwplan veel tuinbouwgewassen voor, die van jaar tot jaar op verschillende plaatsen worden geteeld. De 606 ha tuinbouwgewassen open grond voor 1980 in Dirksland waren als volgt verdeeld:

Erwten, groen te oogsten	122.- ha.
Tuinbonen	7.5 ha.
Poot- en plantuien	89.5 ha.
Bloemkool	0.08 ha.
Winterpeen	14.18 ha.
Herfst- en bewaarkool	1.50 ha.
Spruitkool	38.10 ha.
Stok- en stamslabonen	0.15 ha.
Witlofwortels	99.65 ha.
Overige groenten open grond	7.50 ha.
Aardbeien	0.03 ha.
	+ 380.- ha.
Zaaiuien	112.- ha.
Pit- en steenvruchten (fruit)	65.- ha.
Tuinbouwzaden (bloemzaad)	21.3 ha.
Bloemkwekerij open grond	0.74 ha.
Vaste planten open grond	0.10 ha.
Bloembollen:	
tulp	8.04 ha
narcis	0.02 ha
gladiool	18.38 ha
overig bijgoed	0.35 ha
	26.79 ha
	26.79 ha.
	606.- ha.

In Dirksland komt thans slechts 2210 m² glas voor, verdeeld over twee bedrijven, die volgens het tuinbouwconsulentschap geen volwaardige glas-tuinbouwbedrijven zijn. Het ene bedrijf is gelegen aan de oostzijde van Dirksland, ten noorden van het Korteweegje terwijl het andere bedrijf is gesitueerd aan de noordwestzijde van Melissant, in de hoek van de Molendijk en de Bouwdijk. Laatstgenoemd bedrijf valt overigens buiten de grenzen van het onderhavige plan.

Nagegaan is in hoeverre er verder bedrijven voorkomen, die krachtens het uitgangspunt van de Kroon tot "bestaande met investeringen daadwerkelijk duurzaam voor intensieve tuinbouw ingerichte" bedrijven moeten worden gerekend. Deze zouden dan onder een eventuele 2-ha-regeling mogen vallen. De bedrijven, die tot deze categorie kunnen worden gerekend, zijn de witloftrekkerijen plus de bloemkwekerijen en vaste-planten-open-gronds-bedrijven.

Hoewel de witloftrek derhalve als een intensieve teelt kan worden aangemerkt, is zij als zodanig niet direct glasbehoefstig, aangezien de trek per definitie in het donker dient plaats te vinden. Waar de trek van de wortelen wel in kassen plaatsvindt (die dan ook zijn geblindeerd), gebeurt dit in combinatie met andere glas-groente-teelten. Op Flakkee doen zich dergelijke situaties evenwel niet voor.

Aangezien in het onderhavige bestemmingsplan, gelet op de concrete situatie, ruimte voor ontplooiing van de witloftrekkerijen op de desbetreffende bedrijven wordt gegeven, is er geen reden een afzonderlijke regeling voor het oprichten van glas op deze bedrijven in het leven te roepen. Hoewel voor bepaalde tuinbouwgewassen wel investeringen worden gedaan in kostbare machines voor teelt en oogst, kan men toch moeilijk stellen, dat dit investeringen zijn voor duurzaam voor intensieve tuinbouw ingerichte bedrijven. Het zijn bovendien akkerbouwbedrijven, die voor die sector ook zeer kostbare machines hebben. Voor dit type bedrijf heeft dus geen 2-ha-regeling in het leven te worden geroepen. Volgens het tuinbouwconsulentschap heeft zeker in de eerstkomende 10 a 15 jaren in Dirksland geen glastuinbouw te worden verwacht. Deze verwachting past overigens goed in het beleid van het Ministerie van Landbouw, dat zich bijzonder terughoudend opstelt ten aanzien van glasareaal-uitbreiding. Het bovenstaande in aanmerking genomen en bovendien rekening houdende met het provinciaal uitgangspunt in het streekplan Zuid-Holland Zuid, waarbij niet in glastuinbouwvestiging op Flakkee is voorzien (alleen IJsselmonde en Hoeksche Waard), is er weinig reden voor Dirksland de mogelijkheden voor glasvestiging in het bestemmingsplan open te houden. Dit geldt zowel voor het inbouwen van een 2-ha-regeling als voor het aanwijzen van een specifiek voor glastuinbouw nieuw vestigingsgebied. Een en ander leidt tot de conclusie dat in het bestemmingsplan de toelaatbaarheid van glas zonder bezwaar voor de landbouwkundige ontwikkeling in de gemeente achterwege kan worden gelaten. Een uitzondering is daarbij gemaakt voor het ene thans voorkomende glastuinbouwbedrijf ten oosten van Dirksland, dat als zodanig in het plan is bestemd.

Ten aanzien van de witloftrekkerij kan nog het navolgende worden opgemerkt. Blijkens mededelingen van de zijde van het consulentschap voor de tuinbouw kan men ruwweg stellen dat per 4 ha wortelteelt een schuurruimte van 300 á 400 m² trekkerij nodig is. In de gemeente Dirksland hebben vrijwel alle telers bij hun bedrijf ook een trekkerij.

Uitsluitend trekkerijbedrijven (dus zonder teelt) komen thans in de gemeente niet voor, terwijl het ook niet in de verwachting ligt, dat die er zullen komen. De bestaande trekkerijen (steeds nevenactiviteit) hebben een omvang van 200 a 300 m² trekruimte per bedrijf.

In het kader van het planologisch beleid zou men zich kunnen richten op de toelaatbaarheid van de trekruimte op bedrijven, waar deze in combinatie met de opengronds wortelteelt plaatsvindt. Bij de huidige omvang van de teelt (+ 100 ha) is dan hooguit een oppervlakte van totaal 1 ha verspreide trekruimten nodig. Aangezien de trekruimte in verband met verzorging en afzet van het eindprodukt overwegend in de omgeving van de woning wordt geplaatst, behoeft het oprichten van die ruimten binnen de bouwpercelen niet tot planologisch ongewenste situaties te leiden. Ook voor nieuw in te richten bedrijven ware de lijn te volgen, dat de trekkerij op het bouwperceel moet worden geplaatst. Er is dan geen aanleiding in het bestemmingsplan aan de vestiging van trekkerijen in combinatie met de opengronds wortelteelt verdere beperkingen op te leggen. Een uitzondering behoeft slechts te worden gemaakt voor vestiging van uitsluitend op de trekkerij gerichte bedrijven. Die hebben namelijk omvangrijke gebouwencomplexen. De vestiging van dit soort bedrijven heeft echter in zichzelf al een soort rem, omdat de meeste witloftelers er de voorkeur aan geven ook zelf de eigen wortels tot oogstprodukt te trekken en het trekken voortls afhankelijk is van de hoeveelheid geteelde wortels.

Indien er een aanvraag zou komen, is enige toetsing vooraf wel wenselijk (o.a. raadplegen agrarische deskundige). Tegen deze achtergrond kan vestiging van zo'n bedrijf dan ook het beste mogelijk gemaakt worden via een vrijstellingsbevoegdheid.

Daarbij kan ook worden opgenomen dat trekkerijen, die geheel onafhankelijk zijn van grondtrek, de zgn. trek in "bakken" (hydrocultuur), in beginsel moeten worden gevestigd op een bedrijventerrein, hetgeen ook gunstiger is voor aan- en afvoer der produkten.

Veeteelt

Het aantal bedrijven met rundvee was als volgt:

	1970	1975	1980
aantal bedrijven	53	42	31
aantal stuks vee	792	1057	861

Aantal bedrijven met varkens:

	1970	1975	1980
aantal bedrijven	55	29	18
aantal varkens	2536	2921	1662

Het blijkt, dat zich in deze sectoren geen opvallende ontwikkelingen hebben voorgedaan, (mesterijen) zoals dat elders in Nederland de achterliggende jaren het geval is geweest. Wel zijn er uitbreidingen van de schapenhouderij: in 1970 op 14 bedrijven + 100 stuks en in 1980 op 20 bedrijven 1600 stuks. Ook de kippenhouderij geeft een groei te zien, al is dit niet meer op zoveel bedrijven; namelijk in 1970 op 26 bedrijven + 9000 stuks en in 1980 op 5 bedrijven 17.000, waaruit de intensivering in deze sector blijkt.

Binnen de gemeente Dirksland komt intensieve veehouderij als hoofdtak van de bedrijfsvoering (bio-industrie) nauwelijks voor. Waar intensieve veehouderij plaatsvindt, gebeurt dat als neventak van andere agrarische bedrijfsactiviteiten. Het ligt voor de hand, - mede gelet op constante Kroonjurisprudentie - de planologische regeling op deze situatie af te stemmen door intensieve veehouderij rechtstreeks toe te staan als neventak van de bedrijfsvoering. Bestaande, in hoofdzaak op de veredeling gerichte bedrijven zijn daarbij apart op de plankaart aangegeven. Gezien het feit dat vestiging van een bedrijf met intensieve veehouderij als hoofdtak slechts zeer incidenteel binnen de gemeente voorkomt en gezien de aard van deze bedrijven, kan voor en dergelijke nieuwe vestiging het beste de weg van een planherziening worden gevolgd.

Het algemene beeld van bovenstaande cijfers rechtvaardigt de conclusie, dat in de akkerbouwmatige teelten (zowel akkerbouw als opengrondstuinbouw) de ontwikkeling naar schaalvergroting en verhoging der productiecapaciteit zich zal voortzetten. In de andere sectoren zal meer sprake zijn van een stationair beeld.

Dit alles betekent, dat in het planologisch beeld van de gebruiksbestemmingen geen opvallende veranderingen zullen optreden, behalve dan die van schaalvergroting, waardoor het "openruimtegebied" zijn openheid behouden of versterkt zal zien. Hierbij moet wel bedacht worden, dat de uitvoering van de ruilverkavelingen de processen van ontwikkeling zeker zal versnellen.

In de afgelopen jaren is er duidelijk sprake van een afname van het aantal in de landbouw werkzame personen, zoals uit de hierna volgende cijfers blijkt (zie volgende pagina):

	1970				1975				1980			
Arbeidskrachten regelmatig werkzaam	Totaal > 15 uur per week				Totaal > 15 uur per week				Totaal > 15 uur per week			
	m.	vr.	m.	vr.	m.	vr.	m.	vr.	m.	vr.	m.	vr.
Bedrijfshoofden	181	0	176	0	190	11	168	5	164	2	147	2
Echtgenoten	-	8	-	4	-	11	-	8	-	14	-	9
Inwonende kinderen	44	1	44	1	31	-	30	-	17	-	17	-
Overige gezins- arbeidskrachten	3	-	3	-	2	-	2	-	-	-	-	-
Niet gezins- arbeidskrachten	75	-	75	-	40	-	38	-	44	1	40	-
Totaal regelmatig werkzame arbeids- krachten	303	9	298	5	262	22	238	13	225	17	204	11
Aantal bedrijven	358				209				184			

Gezien de algemene economische situatie wordt verwacht dat deze daling in de nabije toekomst veel minder sterk zal zijn dan in de afgelopen periode. Eerder zal sprake zijn van een zekere stabilisatie.

Het landelijk gebied van Dirksland valt onder twee ruilverkavelingsgebieden: het gedeelte tussen de haven van Dirksland en de westelijke gemeentegrens ten noorden van de kern Melissant valt onder de ruilverkaveling "De Stelle" (groot 3.670 ha). Van dit plan is het blok, het plan van wegen en waterlopen en het landschapsplan door Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland bij besluit d.d. 22 juni definitief vastgesteld. Het overige, binnendijkse deel van het landelijk gebied van Dirksland valt onder de ruilverkaveling "Flakkee" (groot 15.500 ha).

Op 19 november 1981 is omtrent deze ruilverkaveling een stemming gehouden, die met een royale meerderheid positief uitviel.

Van beide ruilverkavelingsplannen kunnen de doelstellingen globaal als volgt worden samengevat:

- a. het scheppen van betere mogelijkheden voor een economisch verantwoorde agrarische bedrijfsvoering ten behoeve van de inkomensvorming in de landbouw.

Dit zal bereikt kunnen worden door:

1. verbeteren van de ontsluiting ten behoeve van een goede bereikbaarheid van alle bedrijven via een kwalitatief goed wegennetstelsel;
2. verbeteren van de waterstaatkundige inrichting ten behoeve van een optimale waterbeheersing ten dienste van de agrarische produktie;
3. verbetering van de verkaveling in het belang van een rationele bedrijfsvoering, waarbij zoveel mogelijk gestreefd wordt naar concentratie van de kavels rond de bedrijfsgebouwen, waartoe ook boerderijverplaatsing nodig kan zijn.

- b. het scheppen van een aanvaardbaar woon-, werk- en leefklimaat en het in stand houden c.q. verbeteren van een zo gevarieerd mogelijk milieu.

Dit kan worden bereikt door:

1. goede landschappelijke verzorging van het gebied;
2. het aanbrengen van een aantal nieuwe landschapselementen;
3. het aanbrengen van erfbeplantingen;
4. het handhaven en versterken van de karakteristieke dijkbeplantingen;
5. het aanbrengen van eenvoudige recreatieve voorzieningen ten behoeve van rustige vormen van openluchtrecreatie (fietsen, wandelen, vissen);
6. het in stand houden en versterken van een aantal terreinen en dijktafsluitingen met natuurwetenschappelijke en/of landschappelijke waarden.

Onderstaand zullen van elk ruilverkavelingsplan enkele concrete aspecten worden aangegeven die met name voor het opstellen van het bestemmingsplan van belang zijn.

Ruilverkaveling Flakkee

a. de ontsluitingswerkzaamheden

Deze werkzaamheden betreffen voornamelijk de verbetering van het bestaande wegennetstelsel, zoals de verbetering van de wegenlichamen en verhardingen, als ook in bepaalde gevallen de verbreding daarvan.

Rijks-, provinciale en tertiaire wegen komen niet voor verbetering in het kader van de ruilverkaveling in aanmerking. Van de zgn. plattelandswegen zijn of zullen die wegen (worden) verbeterd, welke in het overzicht op de volgende pagina zijn vermeld. In dat overzicht is tevens de aard van verbetering aangegeven. In het algemeen geldt, dat bij wegen op waardevolle dijken geen ruilverkavelingswerken zullen worden uitgevoerd, behoudens enkele verbeteringswerkzaamheden aan de Westdijk, de Oosthavendijk en de Oude dijk of Schenkeldijk.

Voor wat betreft de regeling in het bestemmingsplan zij opgemerkt, dat alle wegen die ingevolge het ruilverkavelingsplan als openbare weg worden gehandhaafd, verbeterd of aangelegd, met een bestemming Verkeer op de bestemmingsplankaart zijn aangegeven.

Het is niet nodig noch doelmatig om voor al deze wegen dwarsprofielen op te nemen aangezien deze bij uitvoering in het kader van de ruilverkaveling veranderingen kunnen ondergaan.

Overigens voorziet artikel 2 sub e van de voorschriften in de vereiste flexibiliteit van het plan in verband met eventuele incidentele veranderingen in de uitvoering van het plan van wegen en waterlopen. Wegen die worden opgeheven zijn niet met de bestemming verkeer aangeduid. Insteekwegen zijn slechts van functionele betekenis en kunnen onder vigour van de agrarische bestemmingen worden uitgevoerd.

b. de waterbeheersingswerkzaamheden

Deze werkzaamheden kunnen globaal als volgt worden onderscheiden:

- de aanleg en verbetering van gemalen, duikers en watergangen.
Ten behoeve van de afwatering van geheel midden Flakkee zal een nieuw gemaal worden gerealiseerd aan de westzijde van de Dirkslandse Haven op een afstand van + 400 meter vanuit de bebouwde kom. Ten oosten van de haven zal 400 meter ten noorden van de schutsluis een nieuw gemaal worden gebouwd ten behoeve van de bemaling van de polders Everdina en Kraaiestein. Dit nieuwe gemaal is evenwel net buiten de gemeentegrens gelegen. Het gemaal voor de polder Oud-Kraaijer, dat eveneens is gelegen aan de oostzijde van de haven (doch binnen de gemeentegrens) blijft na modernisering gehandhaafd. Voorts zullen in het kader van de ruilverkaveling De Stelle de beide gemalen van de polders Kraaijenisse en Nieuw-Kraaijer (ten westen van de haven) worden vervangen door een nieuw gemaal, dat ongeveer 300 meter ten noorden van de Noorddijk zal worden gesitueerd. Langs de haven komen dan ook in totaal vier gemalen: twee aan de westzijde (een op grond van de ruilverkaveling De Stelle en een op grond van de ruilverkaveling Flakkee) en twee aan de oostzijde (een binnen de gemeente en een net daarbuiten).

Overzicht te verbeteren wegen in het kader van de ruilverkaveling Flakkee

Te verbeteren wegen type 2 - verhardingsbreedte 3.00 m

Benaming	lengte in m	Aard van de verbetering
Havelozeweg (ten w. van Armenweg)	800	)aanleg passeerplaatsen
Klinkerlandseweg (tot boerderij)	450	)c.q. uitwijkplaatsen
Tweede Stoofweg (oostelijk deel)	600	)aanleg passeerplaatsen
Oosthavenweg	3670	)en verbetering van de)verharding
Blindeweg	400	verharding verbeteren
Oude of Schenkeldijk	820	verharding verbreden en verbeteren c.q. versterken
Smalle Blokweg (westelijk deel)	1850	)bermen verbreden en
Galgeweg en Groeneweg	1450	)verharding verbeteren)c.q. versterken

Te verbeteren wegen, type 3 - verhardingsbreedte 3.50 m

Molendijk	650	verharding verbeteren c.q. eenzijdig ver- breiden
Bouwdijk en Noorddijk	920	bermen verbreden en verharding verbeteren c.q. verbreden
Ovenkeetweg, Bustelweg en Hoek- vatenweg	2190	)
Monnikenweg	520	)
Armenweg	1250	)geheel reconstrueren
Lageweg	670	)incl. bermverbreiding
Smalle Blokweg (oostelijk deel)	940	)

Voorts kunnen nog worden genoemd de navolgende quartaire wegen:

Westdijk	- aanpassing bermen en het aanbrengen van enige "insnoeringen"
----------	---

Het gemaal te Herkingen zal na modernisering worden gehandhaafd. In het bestemmingsplan is met een en ander rekening gehouden door de gemalen met een bestemming "Openbare en bijzondere doeleinden" aan te geven. Ten slotte zij opgemerkt, dat de aanleg van duikers en keermuren mogelijk is krachtens de voorschriften van het bestemmingsplan.

- Het doorvoeren van peilverlagingen.

Over een oppervlakte van circa 5.500 ha zullen de huidige peilen met 20 tot 45 cm worden verlaagd. Voor zover dit betrekking heeft op gronden binnen Dirksland (het zuidelijk deel van de polder Dirksland en een deel van de polder Klinkerland) bevat het bestemmingsplan daartoe geen belemmeringen. Een mogelijke barriere zou wel aan de orde zijn geweest, wanneer ook in de zgn. reservaatgebieden het peil zou worden verlaagd, doch blijkt het rapport van de ruilverkaveling wordt zulks niet beoogd. Deze gebieden zullen in hydrologisch opzicht worden geïsoleerd. Dit laatste aspect is ook van belang voor een regeling van dierveredelingsactiviteiten, aangezien Gedeputeerde Staten in hun goedkeuringsbesluit hebben overwogen, dat rondom natuurgebieden dierveredeling dient te worden uitgesloten, voor zover afwatering van de gronden op deze natuurgebieden plaatsvinden (zie paragraaf 2.2). Door de hydrologische isolatie zal deze afwatering niet meer plaatsvinden.

- Het verbeteren, graven, dempen of verruimen van watergangen.

Ten einde de lagere peilen te kunnen instellen en een vlotte afvoer van het water naar de gemalen mogelijk te maken, zullen vrij veel waterlopen dienen te worden verdiept en verruimd. Thans wordt door het bochtige verloop van een aantal kreken, alsmede de geringe afmetingen van deze en andere watergangen een goede waterafvoer belemmerd. Voorts is het bestaande stelsel van watergangen vrijwel geheel afgestemd op de afvoer van water en niet op een goede watertoevoer en doorspoeling. Anderzijds wordt door het ruilverkavelingsrapport aangegeven, dat met name de oude kreken een karakteristiek en waardevol element in de opbouw van het landschap vormen. Niettemin heeft een afweging van de agrarische belangen tegenover de landschappelijke belangen er toe geleid, dat een aantal van de oude kreken dienen te worden gedempt en derhalve zullen verdwijnen. Het gemeentebestuur heeft gemeend ten aanzien van dit aspect het uitgangspunt van het vigerende bestemmingsplan te handhaven (zie paragraaf 2.2), doch dit wel aan te passen aan de conclusies van het ruilverkavelingsrapport. Een en ander houdt in, dat oude kreken die ook volgens de ruilverkaveling, zij het in gemoderniseerde vorm worden gehandhaafd, wegens hun landschappelijke waarde met een aparte, plaatsgebonden bestemming "Water" op de plankaart zijn aangegeven. Voor het overige worden watergangen van functionele betekenis geacht, in die zin dat zij dienen ter ontwatering van de agrarische gronden. Deze waterlopen zijn dan ook onder de agrarische bestemming medebegrepen. Dit houdt tevens in dat het bestemmingsplan voor verbreding, aanleg of demping van deze watergangen geen belemmering vormt.

c. de voorgenomen verkavelingswerkzaamheden

In het kader van de ruilverkaveling zal door het samenvoegen van kavels, het vergroten en verbeteren van de vorm van percelen, het verminderen van de afstand van de grond tot de bedrijfsgebouwen, worden gestreefd naar een verhoging van de rentabiliteit van de agrarische bedrijfsvoering. Tevens zal in een aantal gevallen worden overgegaan tot boerderij-verplaatsing.

Ook hier geldt dat de zgn. kavelaanvaardingswerken en kavelverbeteringswerken onder de werking van de agrarische bestemming kunnen worden uitgevoerd. Voor de boerderijplaatsing bevat het bestemmingsplan een aparte regeling. Deze houdt in dat burgemeester en wethouders op grond van de wijzigingsbevoegdheid ex artikel 11 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening nieuwe bouwpercelen op de plankaart kunnen aangeven ten behoeve van de stichting van nieuwe agrarische bedrijven (zie hiertoe ook hoofdstuk 8).

d. het landschapsplan

In het ruilverkavelingsplan wordt een vrij belangrijke plaats ingeruimd voor het behoud en de versterking van een zo gevarieerd mogelijk milieu. In dit verband kunnen aan het ruilverkavelingsrapport de navolgende passages worden ontleend: "Het landschapsbeeld op Flakkee is het resultaat van een dynamische ontwikkeling, die in het verre verleden is begonnen en die zich ook in de toekomst zal voortzetten. Vele landschappelijke elementen zijn verdwenen, andere zijn daarvoor in de plaats gekomen. Karakteristiek voor het landschap zijn de grootschalige polders, gemarkeerd door dijken en doorsneden met kreken. De dorpen liggen als eilanden in het agrarisch gebied. Verspreid liggende boerderijen staan veelal langs dijken, soms langs polderwegen. Opvallend is de omvang en verspreiding van de opgaande beplanting. Grote aaneengesloten boscomplexen (geriefbossen) lagen in de polders Ooltgensplaat, Oude Tonge, de Duivenwaard en bij Dirksland. Namen als Houtlust, Groeneweg, Bosweg verwijzen daar nog naar.

In 1895 worden deze als volgt beschreven: "in vroeger tijd toen in de Oude Plaat benoorden het Korte Weegje vrij uitgestrekte bosschen, esschen en elzenhakhout gevonden werden die aan Dirkslandse, maar ook aan Sommelsdijkse ingezetenen een prettige wandeling aanboden, omdat die bosschen door allerlei paden doorsneden waren". De meeste wegen en dijken waren beplant, boerderijen hadden dikwijls grote erfbossen aan zuid- of westkant en perceelsgrenzen waren vaak beplant. Hierdoor kon het toenmalige Flakkee gekarakteriseerd worden als een kleinschalig besloten polderlandschap. Door verschillende oorzaken, waaronder de vervanging van geriefhout door steenkool, de schaalvergroting in de landbouw, het optreden van iepziekte, zijn de beplantingen op erven en langs dijken, wegen en kavelgrenzen sterk verminderd.

In het vlakke en open bouwlandgebied zijn de dijken en kreken niet alleen landschappelijk, maar ook natuurwetenschappelijk de meest waardevolle terreinen.

Door een extensief beheer (maaien en/of begrazen) hebben zich op de dijk- taluds soortenrijke begroeiingen kunnen ontwikkelen. Een aantal dijken is zeer waardevol te noemen vanwege de daarop voorkomende "stroomdalflora".

De plaatselijk op de taluds aanwezige struweelbegroeiing draagt bij tot een zekere rijkdom aan zangvogels, terwijl een dergelijke beplanting in het open polderland nauwelijks te vinden is. Ook vormen de dijken een goede biotoop voor vele soorten insecten. Alle dijken hebben, in mindere of meerdere mate, landschappelijke en natuurwetenschappelijke waarden. De krekten zijn landschappelijk maar gedeeltelijk ook natuurwetenschappelijk waardevol door het voorkomen van een brak water milieu met de hiervoor kenmerkende flora en fauna. Dit brakke milieu, ook op de plaatselijk nog aanwezige laagliggende oeverlanden, is vooral een gevolg van de zoute kwel vanuit de ondergrond." (einde citaat)

De belangrijkste natuurwetenschappelijke objecten zijn onderstaand vermeld, waarbij de typering eveneens is ontleend aan het ruilverkavelingsrapport.

Het Paardengat

De aan deze brede kreek liggende laaggelegen, zilte tot brakke graslanden zijn van betekenis als broedgebied voor onder meer kluut en tureluur. De flora van deze graslanden bestaat uit onder meer aardbeiklaver, wilde selderij, smalbladige rolklaver, zeekraal, melkkruid, gerande spurrie en zilte schijnspurrie.

De gronden zullen krachtens artikel 13 van de Ruilverkavelingswet als reservaatgebied worden toegewezen aan Staatsbosbeheer.

Oude Dee en Breede Gooi

Van deze ten zuiden van Dirksland gelegen krekten met aangrenzende graslanden is de Oude Dee gedeeltelijk en de Breede Gooi nagenoeg geheel CRM-reservaat. Ondanks langdurige isolatie van de zee, hebben beide krekten nog steeds een zoutminnende flora, hetgeen samenhangt met zoute kwel. De reservaten vormen één van de weinige binnendijkse groeiplaatsen van Engels slijkgras, terwijl ook het optreden van bot, strandkrab en sommige soorten aasgarnaal van belang is. Broedvogels zijn onder andere kapmeew, visdief, kluut en steltlopers.

Een oppervlakte van circa 5,3 ha van de Oude Dee en circa 9,9 ha van het Breede Gooi zijn reeds eigendom van het Staatsbosbeheer; ter afronding zullen bij de Oude Dee circa 8,8 ha en bij de Breede Gooi circa 2,2 ha krachtens artikel 13 aan het Staatsbosbeheer worden toegewezen.

De Havendijk, Noorddijk, Panksdijkje, Onwaardsedijk, Westdijk, Oude- of Schenkeldijk en de Oudelandsedijk

Ten aanzien van deze dijken kan worden opgemerkt dat zij hun grote biologische rijkdom danken aan een combinatie van gunstige bodemkundige en micro-klimatologische eigenschappen en aan het vanouds gevoerd extensieve beheer (veelal beweiding met vee). De plantengroei vertoont de kenmerken van de zogenaamde stroomdalflora. Er komt een groot aantal minder algemene tot zeldzame soorten voor, zoals ijzerhard, marjolein, wilde kaardebol, bosaardbei, geelhartje, trilgras, akkerklokje, vogelmelk, maarts viooltje, dubbelkelk, kroonkelk, kroonkruid, boksdooorn, keverorchis, cichorei, argimonie en gele morgenster. Er komen circa 150 soorten vlinders voor. Als broedgebied zijn de dijken van belang voor onder meer patrijs, tortelduif, roodborst, spotvogel, fitis, groenling, bosrietzanger en kneu.

Als struiken komen voor hondsroos, egelantier, iepbladige braam, meidoorn, dauwbraam en kleinbloemige roos. Het Panksdijkje en de Onwaardsedijk zijn reeds geheel en de Noorddijk, Westdijk, Schenkeldijk en Oudelandsedijk gedeeltelijk staatsnatuurreservaat. Voor het overige zal in het kader van de ruilverkaveling een verwerving van de dijken op vrijwillige basis door een natuurbeschermingsinstantie worden nagestreefd.

In alle bovengenoemde terreinen en dijken zullen geen ruilverkavelingswerken worden uitgevoerd. De Breede Gooi, de Oude Dee en het Paardengat zullen waterhuishoudkundig worden geïsoleerd, waarbij de doorgaande watergangen langs de randen zullen worden omgeleid. Bij de dijken is het op enkele plaatsen wel noodzakelijk de opritten naar deze dijken te verbeteren. Voorts zal bij de Westdijk sprake zijn van enige "insnoeringen" en aanpassingen van de bermen; bij de Schenkeldijk zal de verharding wat worden verbreed en verbeterd, terwijl bij de Oosthavendijk sprake zal zijn van de aanleg van passeerplaatsen. Deze werkzaamheden zullen echter in overleg met Staatsbosbeheer worden uitgevoerd.

Een tweede belangrijk element van het landschapsplan wordt gevormd door het aanbrengen en versterken van beplantingselementen. Dit vindt plaats door de aanleg van bosgebieden, het aanplanten van nieuwe bomen langs de dijken, als ook het door middel van subsidies stimuleren van erfbeplanting bij boerderijen.

Bepantingselementen en bosgebieden

1. Langs de oostzijde van de haven van Dirksland is een drietal beplantingselementen geprojecteerd met een gezamenlijke oppervlakte van 8,5 ha. Te zamen met mogelijke beplantingselementen in de ruilverkaveling "De Stelle" aan de westzijde van de haven wordt de lange haveningang in het landschap zodoende gemarkeerd.
2. Aan de westzijde van Dirksland is een buselement geprojecteerd, dat een nauwe relatie heeft met het uitbreidingsplan Molenzicht. De begrenzing van dit element wordt aan de westzijde gevormd door een nieuw te graven waterloop. Ten zuiden van de Philipshoofjesweg wordt dit element voortgezet, maar dan westelijk van de waterloop. Hierdoor ontstaat een landschappelijke verbinding met het buselement langs de Smalle Gooi. De totale oppervlakte bedraagt 8,6 ha. Toewijzing vindt plaats aan Staatsbosbeheer krachtens artikel 13 van de Ruilverkavelingswet, terwijl het beheer en onderhoud bij de gemeente komt.
3. Ten zuiden van Dirksland is langs de Smalle Gooi een element van 5 ha geprojecteerd ter markering van de loop van de kreek. Toewijzing krachtens artikel 13 aan het Staatsbosbeheer, dat tevens met het beheer en onderhoud wordt belast.
4. Ten westen van Melisant zijn twee beplantingselementen geprojecteerd: een aansluitend op de geplande begraafplaats (oppervlakte 5ha), het tweede element van 0,8 ha grenst aan de zuiveringsinstallatie. Met deze beplanting ontstaat een interessante overgang naar de open polder. Toewijzing krachtens artikel 13 aan het Staatsbosbeheer; beheer en onderhoud bij de gemeente.

5. Nabij de provinciale weg aan de oostzijde van Melissant een element van 1,6 ha. Toewijzing krachtens artikel 13 aan de provincie, die tevens met het beheer en onderhoud wordt belast. Tussen de Nolledijk en de Nolleweg is een bosomelement geprojecteerd van 6,2 ha. Verwerking ten behoeve van Staatsbosbeheer vindt plaats via de taakstelling. Het beheer en onderhoud komt bij de gemeente.
6. Ten westen van Herkingen is een beplantingselement van 6,5 ha geprojecteerd ter verbetering van de overgang naar de dorpsbebouwing. Toewijzing krachtens artikel 13 aan Staatsbosbeheer, dat tevens met het beheer en onderhoud wordt belast.
7. Tussen Nieuwe Tonge en Herkingen zijn enkele bosomelementen gedacht die met elkaar een groene verdichte zone vormen in dit thans nogal kale gebied. Voor zover gelegen binnen Dirksland gaat het hier om de volgende elementen:
 - beplantingselement oostelijk van Herkingen (oppervlakte 5 ha);
 - beplantingselement langs het Paardengat, aansluitend aan het gelijkwaardige natuurgebied (10,9 ha).

Dijkbeplantingen

Binnen de gemeente Dirksland worden bij de navolgende dijken bomenrijen aangebracht:

- Strijpsedijk: vervanging of aanvulling bestaande beplanting met dubbele bomenrijen.
- Noorddijk: vervanging of aanvulling bestaande beplanting met dubbele bomenrijen voor het dijkdeel westelijk van de Nolledijk.
- Havendijk-west: nieuwe beplanting met enkele bomenrijen.
- Havendijk-oost: nieuwe beplanting met dubbele bomenrij op de westzijde (haven) en enkele bomenrij op de oostzijde (met behoud van de aanwezige struiken).
- Zuiddijk: aanvulling bestaande beplanting met enkele bomenrij.
- Geldersedijk: aanbrengen nieuwe beplanting in enkele bomenrijen.
- Noorddijk en Onwaardsedijk (ged.): waar nodig aanvulling op de bestaande beplanting (enkele bomenrijen en struweel) in aansluiting op de bij het Staatsbosbeheer reeds in beheer zijnde dijkdelen.
- Westdijk: aanvulling of vervanging van bestaande beplanting (enkele bomenrijen) in aansluiting op de reeds bij het Staatsbosbeheer in beheer zijnde dijkdelen.
- Manezeese Gorsdijk: aanbrengen nieuwe beplanting met enkele bomenrijen.

Voor wat betreft de regeling van bovengenoemde landschapsobjecten in het bestemmingsplan zij opgemerkt, dat de aan te leggen bosgebieden met een dienovereenkomstige bestemming op de plankaart zijn aangegeven. De voorgenomen dijkbeplantingen kunnen worden uitgevoerd binnen de bestemming die is gegeven aan de dijktafsluitingen ("dijken met doeleinden van landschapsbouw" als zelfstandige bestemming en als subbestemming binnen de bestemming beschermd natuurgebied, "dijken met doeleinden van natuur- en landschapsbouw").

d. Openluchtrecreatie

Blijkens het ruilverkavelingsrapport zal voor de openluchtrecreatie worden volstaan met eenvoudige voorzieningen ter verruiming van de mogelijkheden voor het medegebruik van het buitengebied. De voorzieningen bestaan uit fietspaden, wandelpaden, aanleg van picknick- en parkeerplaatsen en het verbeteren van de mogelijkheden voor de sportvisserij. In dit open en grootschalige landschap zijn de recreatieve voorzieningen veelal gesitueerd in samenhang met de aan te leggen landschappelijke elementen. De voorzieningen worden door het bestemmingsplan mogelijk gemaakt door een daartoe opgenomen vrijstellingsmogelijkheid in de voorschriften (artikel 2).

Ruilverkaveling de Stelle

Voor zover deze ruilverkaveling betrekking heeft op het grondgebied van de gemeente Dirksland, zijn veel van de hiervoor omschreven aspecten van de ruilverkaveling Flakkee mutatis mutandis ook van toepassing op de ruilverkaveling De Stelle. Aangezien voorts De Stelle reeds enige jaren in uitvoering is (de stichting van nieuwe boerderijen in de Zuiderdieppolder heeft bijvoorbeeld al plaatsgevonden), wordt onderstaand in meer beknopte vorm op deze ruilverkaveling ingegaan.

Ook hier geldt dat de waterbeheersings- en verkavelingswerkzaamheden binnen de agrarische bestemming kunnen worden uitgevoerd. Het gemaal van de Zuiderdieppolder, de Bos- en Kroningspolder en de Nieuwe Kroningspolder, het nieuwe gemaal van de polders Kraayenisse en Nieuw-Kraayer (zie hiervoor) zijn als zodanig op de plankaart aangegeven. Dit is ook het geval met de inlaatsluis tussen het Zuiderdiep en het Haringvliet en de vlak daarbij geprojecteerde inlaatduiker in de kade van het Zuiderdiep. Beide laatstgenoemde voorzieningen hebben tot gevolg, dat het Zuiderdiep kan worden doorgespoeld en ververst met water uit het Haringvliet, terwijl dat water ook in de polder kan worden ingelaten. De doorspoeling van het Zuiderdiep is nodig, aangezien het brakke polderwater van een gebied van 3500 ha hierop wordt geloosd alsmede het effluent van de zuiveringsinstallatie in Dirksland. Bij doorspoeling wordt dit brakke water via een uitwateringssluis ten westen van de Haringvlietdam afgevoerd naar zee. Ten slotte zij opgemerkt dat de Bos- en Kroningspolder, de Nieuwe Kroningspolder en de Zuiderdieppolder (nog) niet in waterschapsverband zijn opgenomen.

Voor wat betreft de ontsluitingswerkzaamheden is in onderstaand schema weergegeven, welke wegen op welke wijze worden (of inmiddels zijn) verbeterd:

Overzicht verbeterde wegen in het kader van de ruilverkaveling De Stelle

Verbeterde wegen type 2 - verhardingsbreedte minder dan 3.00 m

benaming	lengte in m	aard van de verbetering
	(soms gedeeltelijk buiten gemeentegrens)	
Oosterweg	600	kruin verbreden, verharding verbeteren
Stoofweg	1010	idem.

Te verbeteren wegen type 3 - verhardingsbreedte 3.00-4.00 m.

Oude dijk	3070	kruin verbreden, op bredere kruin nieuwe weg aanleggen
Kraayenissedijk tussen Plaatweg en Langeweg	560	verharding verbeteren
Nieuw Kraaiersedijk	2300	dijk verlagen; op de bredere kruin een nieuwe weg aanleggen
Kruisweg	1200	kruin verbreden, nieuwe fundering en verharding
Havendijk	2250	kruin verbreden aan de oostzijde.

De overige wegen worden in hun huidige staat gehandhaafd met uitzondering van de Brabersweg, de Groenweg, een gedeelte van de Eersteweg en de Langeweg in de polder Kraayenisse, welke wegen aan de openbaarheid zijn onttrokken. Alle openbare wegen zijn met de bestemming Verkeer op de plankaart aangegeven. Voor de Plaatweg, de Geldersedijk en de Philips-hoofjesweg zijn wegprofielen opgenomen. Ook het fietspad langs het toekomstige tracé van SW 47 ten noorden van Melissant is op de plankaart binnen de bestemming verkeer opgenomen (voor wat betreft voornoemd tracé zelf, zij verwezen naar hoofdstuk 6 ad c).

Ten aanzien van het landschapsplan kan worden opgemerkt dat een tweetal dijken, namelijk de Nieuwe Dijk en de Kraayenissedijk, als natuurwetenschappelijk en landschappelijk waardevol zijn aangemerkt. De bermen en taluds van deze dijken hebben een soortenrijke vegetatie, waarvan de waarde nog wordt vergroot door het voorkomen van zeldzame vlindersoorten.

Behoudens het aanbrengen van extra dijkbeplanting (bomen) zullen aan deze dijken geen ruilverkavelingswerkzaamheden worden uitgevoerd. Op de plankaart zijn zij aangegeven met de bestemming "beschermd Natuurgebied" met als subbestemming "dijken met doeleinden van natuur- en landschapsbouw". Bij de Kraayenissedijk is deze bestemming evenwel ondergeschikt aan de bestemming "Primair Waterkering" aangezien het hier een binnenwaterkering betreft.

Ten slotte zij opgemerkt dat het aanbrengen van beplanting langs de overige dijken (bijv. de Oude Dijk) mogelijk is op grond van de eenvoudige bestemming "Dijken met doeleinden van landschapsbouw".

5.1. De nota Landelijke Gebieden

In deze nota wordt Goeree-Overflakkee gerekend te behoren tot een "open ruimte"gebied, waarvoor het beleid is gericht op het handhaven van een zo groot mogelijke open ruimte in contrast met gebieden die onder een sterke verstedelijkingsdruk staan. De omvang van een open ruimtegebied moet van een zodanige schaal zijn, dat de nabijheid van de stad niet zichtbaar en voelbaar is.

Naast de geleidingsfunctie, die op deze wijze aan de open ruimte wordt gegeven, staat zijn nutsfunctie. Onder nederlandse omstandigheden ligt deze allereerst in de agrarische functie.

Bij de nadere uitwerking van de globale ruimtelijke indeling van Nederland geeft de nota Landelijke Gebieden een indeling in een vijftal soorten zones aan, te weten:

Zone A: Gebieden met als hoofdfunctie landbouw.

Zone B: Gebieden met afwisselend landbouw en andere functies in grotere ruimtelijke eenheden.

Zone C: Gebieden met afwisselend landbouw, natuur en andere functies in kleinere ruimtelijke eenheden.

Zone D: Gebieden met als hoofdfunctie natuur.

Zone E: Gebieden binnen de stedelijke invloedssfeer.

Goeree Overflakkee wordt tot een zonegebied A gerekend. Daarvoor geldt, dat de hoofdfunctie grootschalige landbouw is. Bij de planologische afwegingen voor deze gebieden is realisatie van mogelijkheden tot ontwikkeling van de landbouw een belangrijk uitgangspunt. Gestreefd moet worden naar zodanige bestemmingen in ruimtelijke plannen, dat die ontwikkelingen zo goed mogelijk tot hun recht komen. Dat houdt in een beperking aan ontwikkeling van de verstedelijking en de natuur. Een en ander behoeft echter niet te verhinderen, dat op sommige plaatsen, indien daar aanleiding toe is, ook aan deze andere functies betekenis kan worden toegekend, echter steeds met inachtnemen van de hoofdfunctie. Bij het inrichtingsbeleid voor deze gebieden zal de ruilverkaveling veelal het voornaamste te hanteren instrumentarium zijn. De infrastructuur zal er zoveel mogelijk moeten worden gebundeld ter vermindering van nadelige invloeden op de landbouw. In de landschapsontwikkeling dient de agrarische functie te worden benadrukt. De grote openheid noodzaakt tot het laag houden van bebouwing, voor zover dat in overeenstemming is met de landbouwkundige ontwikkeling. Projecten voor recreatie dienen zoveel mogelijk aan te sluiten op de stedelijke bebouwing of te worden gesitueerd in samenhang met reeds bestaande projecten. Rekening houdende met de belangen van de landbouw, kan het gebied wel fungeren voor extensieve vormen van openluchtrecreatie (fiets- en wandelpaden).

5.2. Het streekplan Zuid-Holland Zuid

Dit streekplan bevat voor de ontwikkeling van het landelijke deel van Zuid-Holland Zuid de navolgende uitgangspunten:

- het behoud van de kenmerkende functies en karakteristieken van het gebied;
- het benutten van de specifieke kwaliteiten van het gebied;
- het waar mogelijk herstellen van verloren gegane waarden en het scheppen van nieuwe waarden.

Deze benaderingswijze kan in feite gekenschetst worden als "het streven naar behoud van en inspelen op het eigen karakter van het gebied".

Deze strategie wordt voor verschillende sectoren van het beleid uitgewerkt in de vorm van zgn. kernpunten, richtlijnen en aanbevelingen voor (onder meer) de betrokken gemeentebesturen. In de bij het onderhavige bestemmingsplan gevoegde bijlage A is de betekenis van het streekplan voor het landelijk gebied van Dirksland in meer uitgebreide vorm aangegeven. In het algemeen kan de provinciale benaderingswijze als volgt worden samengevat:

- het handhaven van de aanwezige openheid;
- bevordering van een optimale ontwikkeling in de akkerbouw door de uitvoering van zorgvuldig opgestelde ruilverkavelingsplannen;
- een evenwichtige ontwikkeling van de voor zover aanwezige rundveehouderij in relatie tot aanwezige natuur- en landschapswaarde;
- het handhaven van het areaal aan specialistische (opengrondstuinbouw) teelten in daartoe geschikte gebieden;
- een zeer beperkte ontwikkeling van de glastuinbouw;
- benutten van de mogelijkheden, die er in het kader van een ruilverkaveling zijn, om mede de belangen van natuur, landschap en recreatie te dienen, zo nodig met toepassing van de Relatienota;
- het versterken van de identiteit van het landschap, niet alleen door een bescherming van de aanwezige waardevolle elementen maar ook door een meer actieve benadering in de vorm van zgn. landschapsbouw;
- het meer dan tot nu toe bevorderen van een extensief recreatief medegebruik van het buitengebied.

Deze uitgangspunten van het Provinciaal Bestuur vertonen in zoverre een nuanceverschil met de uitgangspunten van de Rijksoverheid, dat zij minder expliciet voor alles prioriteit verlenen aan de positie van de landbouw, maar ook de functionele betekenis van natuur, landschap en recreatief medegebruik duidelijk accent willen geven.

5.3. De circulaire aangaande agrarische bebouwing

Ten slotte dient melding te worden gemaakt van de circulaire van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland d.d. 18-4-1984 inzake agrarische bebouwing in het buitengebied. Het bestemmingsplan stelt zich volgend op ten aanzien van de uitgangspunten van deze circulaire. Verder wordt hier volstaan met een verwijzing naar hoofdstuk 8.

5.4. De circulaire aangaande niet-agrarische bebouwing in het buitengebied

In deze nota, opgesteld door de Provinciale Planologische Commissie en als circulaire door Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland toegezonden aan de betrokken gemeentebesturen, wordt de niet-agrarische bebouwing als volgt onderscheiden:

- niet-agrarische bedrijfsbebouwing, onderverdeeld in reeds bestaande en nog op te richten bebouwing;
- niet-agrarische woonbebouwing (burgerwoningen), eveneens onderverdeeld in bestaande en nog op te richten woningen.

Volgens de nota dient nieuwvestiging van niet-agrarische woningen en bedrijfsgebouwen door het bestemmingsplan zonder meer te worden voorkomen. Dit is in overeenstemming met het algemeen geldende beleid, waarbij het buitengebied van een gemeente dient te worden gevrijwaard van niet-agrarische bouwactiviteiten.

Voor reeds bestaande, niet-agrarische woningen (zowel woningen die van meet af aan geen agrarische functie hadden, als woningen die in de loop der tijd deze functie hebben verloren) wordt een aparte woonbestemming in principe aanvaardbaar geacht, indien aan een aantal criteria wordt voldaan. Zo dient bebouwing die als planologisch niet gewenst moeten worden beschouwd (landschappelijk storend of afbreuk doen aan het historische nederzettingspatroon) en waarvan amovering ook financieel haalbaar is, niet met een aparte bestemming in het plan te worden opgenomen, doch te worden wegbestemd.

Voor woningen die met inachtneming van het vorenstaande wel voor een aparte woonbestemming in aanmerking komen, dienen de volgende uitgangspunten te worden gehanteerd:

- a. alle te handhaven woonbebouwing dient op de kaart te worden aangegeven;
- b. uitbreiding van het aantal wooneenheden evenals verplaatsing van de bestaande woning is in het algemeen niet toegestaan;
- c. de bestaande woning mag hooguit tot 400 m³ worden vergroot;
- d. voor bestaande woningen van 400 m³ of meer is enige uitbreiding (serres, dakkapellen) tot 40 m³ toelaatbaar;
- e. zowel gehele als gedeeltelijke vernieuwing van de woning is toegestaan;
- f. aan erfbebouwing (garage, bergruimte, hobbyruimte, hobbykas e.d.) mag 50 m² vloeroppervlakte worden gebouwd.

Het gemeentebestuur acht deze benaderingswijze een aanmerkelijke verbetering ten opzichte van de vroegere regeling, die er van uitging dat alle bestaande woningen dienden te worden wegbestemd. Op grond van het overgangsrecht mochten immers de woningen in slechts beperkte mate worden uitgebreid, hetgeen een aanpassing aan de huidige huisvestingseisen in de weg stond. Dit klemde te meer gezien het feit, dat de wel aan de grond gegeven bestemming (veelal agrarische doeleinden) in de praktijk vrijwel nooit voor verwezenlijking in aanmerking kwam. Wel zij opgemerkt dat het gemeentebestuur het verschil tussen de benadering van enerzijds de kleine woningen (die tot zo'n 400 m³ mogen worden vergroot) en anderzijds grotere woningen (waarvoor geen enkele uitbreiding wordt toegestaan) te groot en ook te abrupt acht. Een dergelijke benadering lijkt ook niet in overeenstemming met Kroonjurisprudentie (bijv. KB Leerbroek-1981 nr. 13).

Volgens de Kroon behoeft een maximale maat van bijv. 400 m³ niet altijd als vaststaand en maatgevend te worden beschouwd in die zin, dat grotere woningen a priori van een vergrotingsmogelijkheid worden uitgezonderd. Het gemeentebestuur heeft dan ook in het voorliggende plan een meer geleidelijke vermindering van de uitbreidingsmogelijkheden toegepast, naar mate de bestaande woningen groter zijn. Woningen die kleiner zijn dan 360 m³ mogen tot ten hoogste 400 m³ worden vergroot. Voor een woning van bijv. 300 m³ betekent dit een vergroting van $\pm 33\%$ en voor een woning van bijv. 350 m³ een uitbreidingsmogelijkheid met $\pm 14\%$. Woningen die thans reeds groter zijn dan 360 m³ mogen worden vergroot met ten hoogste 10% en tot een maximum van 50 m³. Dit maximum heeft tot gevolg dat, naarmate de woning groter is, de uitbreiding een steeds kleiner percentage van de inhoud vertegenwoordigt.

In de provinciale nota wordt vervolgens een regeling aangegeven voor de reeds bestaande, niet agrarische bedrijfsbebouwing. Voor deze categorie wordt mutatis mutandis een zelfde benaderingswijze aangegeven als voor de bestaande burgerwoningen, zij het dat hier minder uitbreidingsmogelijkheden dienen te worden toegestaan.

Ten slotte wordt in de nota ingegaan op de situatie, waarbij op het moment van het ter inzage leggen van het ontwerp-plan woningen en bedrijfsgebouwen wel voor agrarische doeleinden in gebruik zijn, doch tijdens de looptijd van het plan deze functie verliezen. Voor deze situatie dient in het bestemmingsplan een wijzigingsbevoegdheid voor burgemeester en wethouders te worden gecreeerd, op grond waarvan de agrarische bestemming van de woning kan worden gewijzigd in de bestemmingen Woondoeleinden, Erf of Tuin.

Een dergelijke wijzigingsbevoegdheid voor een voormalig agrarisch bedrijfsgebouw, ten einde aldaar een niet-agrarisch bedrijf te doen vestigen, wordt door het provinciaal bestuur ongewenst geacht.

5.5. Het beleid aangaande hoogtematen voor silo's

In de circulaire van 3 juli 1979 geven Gedeputeerde Staten aan, dat in landschappelijk kwetsbare gebieden een silo-hoogte van meer dan 15 meter niet toelaatbaar wordt geacht. Silo's met een hoogte van 12 tot 15 meter kunnen het landschap nog zo zeer aantasten, dat G.S. de bouw daarvan willen binden aan een vrijstellingsbevoegdheid van burgemeester en wethouders, een agrarisch en een landschapsdeskundige gehoord, van welke bevoegdheid slechts gebruik mag worden gemaakt na ontvangst van een verklaring van geen bezwaar.

In landschappelijk minder kwetsbare gebieden achten Gedeputeerde Staten een silo-hoogte van meer dan 20 meter in het algemeen niet aanvaardbaar. Silo's tussen de 15 en 20 meter dienen daarbij te worden gebonden aan een vrijstelling van burgemeester en wethouders, een agrarisch en een landschapsdeskundige gehoord, welke vrijstelling eerst mag worden verleend na ontvangst van een verklaring van geen bezwaar.

Inmiddels geeft constante Kroonjurisprudentie aan dat silo's tot 15 meter in het algemeen aanvaardbaar zijn. Voor de bouw van nog hogere silo's (tot 25 meter) zal echter vrijstelling moeten worden verleend. Alvorens burgemeester en wethouders vrijstelling kunnen verlenen dienen zij schriftelijk advies in te winnen bij de agrarisch deskundige en de landschapsdeskundige. In deze zin zijn thans de voorschriften opgezet.

5.6. De ontwerp-circulaire aangaande waterkeringen

Deze ontwerp-circulaire, die eind 1980 voor commentaar aan onder andere de betrokken gemeentebesturen werd gezonden is inmiddels door de provinciale planologische commissie in 1982 aangenomen. Met de essentie van de nota is bij de opzet van het bestemmingsplan rekening gehouden.

5.7. De circulaire aangaande leidingen

In deze circulaire, daterend van 5-3-1984, geven Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland aan dat niet volstaan kan worden met uitsluitend een aanduiding op de kaart. Dientengevolge is in de voorschriften een apart artikel voor leidingen opgenomen. Daartoe is gekozen voor een mede-bestemming, een en ander gekoppeld aan een aanlegvergunningstelsel, alsmede een verplichte adviesprocedure bij de betrokken leidingbeheerder. De breedte van de aanlegvergunningsplichtige strook is in casu bepaald op 10 meter.

Als overige ontwikkelingen welke zijn opgetreden na de vaststelling van het huidige plan uit 1973 c.q. na het verschijnen van het Koninklijk Besluit, kunnen worden genoemd:

- a. de voorgestane recreatieve inrichting van de gronden langs de Dirkslandse haven;
- b. de opkomst van windturbines;
- c. het nieuwe tracé van S.W. 47.

ad a

Reeds geruime tijd leeft er bij het gemeentebestuur een sterke gedachte aan een recreatieve verbindingszone langs de voormalige haven tussen Dirksland en het Haringvliet. Deze gedachte werd versterkt door de ontvouwde plannen voor de ruilverkaveling Flakkee en de daarin vervatte visie op de gronden langs de haven. In verband met de te verwachten waterstanden in de haven zal worden getracht de betrokken akkerbouw-gronden om te zetten in grasland, terwijl langs de oostzijde van de haven een drietal beplantings-elementen zal worden aangelegd met een gezamenlijke oppervlakte van 8,5 ha. Op pag. 32 van het ruilverkavelingsrapport wordt omtrent deze beplantings-zones het volgende opgemerkt: "Te zamen met mogelijke beplantingselementen in de ruilverkaveling "De Stelle" aan de westzijde van de haven wordt de lange haveningang in het landschap zodoende gemarkeerd. Aldus ontstaat een gebied met een grote landschappelijke aantrekkelijkheid, dat tevens functioneert als een recreatieve verbinding van het dorp Dirksland met het Haringvliet. Verwerving ten behoeve van S.B.B. (Staatsbosbeheer) vindt plaats via de taakstelling van de Stichting Beheer Landbouwgronden. Het beheer en onderhoud wordt bij de gemeente ondergebracht".

In het kader van de ruilverkaveling zullen eveneens enkele voorzieningen ten behoeve van de dagrecreatie worden getroffen, zoals de aanleg van parkeergelegenheden, picknickplaatsen en vissteigers. Voorts zullen er in de fietsroute tussen Middelharnis en 't Sas van Dirksland een aantal ontbrekende schakels worden aangelegd, zodat er tussen genoemde punten een doorlopende fietsverbinding ontstaat. In het streekplan Zuid-Holland Zuid wordt de wenselijkheid van nog een fietsroute aangegeven, welke ter hoogte van de Noorddijk op de haven zou dienen aan te sluiten. Aangezien nog niet voldoende duidelijkheid is ontstaan over de exacte situering is deze route niet op de plankaart opgenomen. Genoemd streekplan vermeldt verder dat het geven van een zinvolle functie aan voormalige havens een van de doelstellingen van het planologisch beleid vormt.

In het verlengde van deze doelstellingen gaan de gedachten van het gemeentebestuur uit naar een meer structurele ontwikkeling ten behoeve van de dagrecreatie voor het gehele gebied langs de haven, dat is gelegen tussen het Haringvliet en de kruising Havendijk-Noorddijk. De uiteindelijke inrichting van de gronden zou kunnen bestaan uit een aantrekkelijk stelsel van wandelpaden, fietspaden, vissteigers, lig- en speelweiden, alsmede enkele ruiterroutes. Door het aanleggen van één of enkele voetgangersbruggetjes kunnen de diverse paden zo op elkaar worden aangesloten, dat er tussen de beide zijden van de haven een doorgaande verbinding ontstaat. Het oprichten van bebouwing zal beperkt kunnen blijven tot enige sanitaire voorzieningen en wellicht een beperkte consumptiegelegenheid. Aangezien het derhalve niet in de bedoeling ligt, allerlei toeristische attractiepunten te realiseren, zal de recreatie als geheel

een extensief karakter dragen. Naar mag worden verwacht zal het gebied zowel voor de inwoners van Dirksland als voor de aanwezige verblijfs-recreanten een welkome aanvulling kunnen inhouden op het bestaande voorzieningenpakket binnen de gemeente.

Naar het zich thans laat aanzien, zal de realisering van het project voorschijns aan het particuliere initiatief moeten worden overgelaten, aangezien de gemeente op dit moment niet in de gelegenheid is de uitvoering door middel van een actieve grondpolitiek te entameren. Blijkens mededelingen van de zijde van het (voormalige) ministerie van CRM komt namelijk een project als het onderhavige niet in aanmerking voor Rijkssubsidie, terwijl een belemmerende factor voorts wordt gevormd door het feit dat de verwerving van de grond door de gemeente nog niet heeft kunnen plaatsvinden. Ten einde niettemin één en ander in planologisch opzicht mogelijk te maken, zijn de betrokken gronden in het bestemmingsplan opgenomen met de bestemming Recreatie, subbestemming dagrecreatie (Rd).

Tevens is een wijzigingsbevoegdheid opgenomen om de gronden op de westoever van de Dirkslandse Haven, welke thans nog een agrarisch gebruik hebben en als zodanig zijn bestemd te zijner tijd te kunnen bestemmen voor dagrecreatie. Voor de westoever is gekozen omdat op die oever reeds enkele recreatieve voorzieningen zijn gerealiseerd. Alvorens deze planwijziging kan worden vastgesteld, zal wel een aanvaardbare alternatieve lokatie voor de stortplaats van agrarische producten voorhanden moeten zijn.

Aansluitend op deze dagrecreatieve zone is aan de westzijde van de haven, ter hoogte van de Noorddijk, een terrein voor verblijfsrecreatie ge-projecteerd. In het streekplan Zuid-Holland Zuid is eveneens, zij het iets zuidelijker, een dergelijke mogelijkheid opgenomen. Het gemeentebestuur acht eventueel de lokatie bij de kruising Noorddijk-Havendijk gunstiger dan de meer zuidelijke situering uit het streekplan. Laatstgenoemde lokatie bevindt zich immers direct naast de toekomstige, druk bereden secundaire weg 47, hetgeen o.a. geluidsoverlast met zich mee zal brengen. Voorts acht het gemeentebestuur de door de provincie voorgestane lokatie te zeer ingeklemd tussen enerzijds de bebouwde kom en anderzijds voornoemde nieuwe S.W. 47 alsmede de rioolwaterzuiveringsinstallatie en het bedrijfsterrein behorende tot het woonwagencentrum.

De meer noordelijk gelegen lokatie daarentegen heeft een directe relatie met de dagrecreatieve zone langs de haven, die zich in hoofdzaak zal uitstrekken tussen de Noorddijk en het Haringvliet. Ter plaatse van de gekozen situering is momenteel een grote boomgaard aanwezig, die omgeven is door hoog opgaande windsingels. Hierdoor wordt al direct bij de aanleg een adequate landschappelijke inpassing bereikt, terwijl er voor de recreant sprake zal zijn van een goede windbeschutting. De loopafstand naar Dirksland blijft beperkt tot circa 900 meter. Voorts is het denkbaar een voetgangersbruggetje naar de oostelijke oever van de haven aan te leggen, ten einde de uitloopmogelijkheid vanuit de recreatienedersetting te verhogen. De lokatie langs de Noorddijk heeft bovendien als voordeel, dat verblijfsrecreatie op deze gronden niet op verzet van de grondeigenaar zal stuiten en een spoedige realisering dan ook in praktisch opzicht mogelijk is. Voor wat betreft de inrichting van het terrein

zij opgemerkt, dat thans nog niet bekend is of de exploitatie zal plaatsvinden in de sfeer van kampeermiddelen (hetzij met seizoenplaatsen hetzij met jaarplaatsen) of zal geschieden in de vorm van zomerhuizen, dan wel in een combinatie van beide. Bij een exploitatie van zomerhuizen wordt door het gemeentebestuur wel een zo hoog mogelijk sociaal rendement, bijvoorbeeld door verhuur, nagestreefd.

Gezien het feit dat de uitwerking en de inrichting van het terrein nog niet voldoende bekend zijn, is gekozen voor een door burgemeester en wethouders nader uit te werken bestemming. De bruto oppervlakte van het terrein bedraagt circa 14 ha, hetgeen volgens de normen van de kampeerraad maximaal 350 zomerhuizen (25 per ha) kan inhouden of ten hoogste 490 jaarplaatsen voor kampeermiddelen (35 per ha) of maximaal 750 seizoenplaatsen (50 per ha). Deze en andere normen zijn in de uitwerkingsregels, die behoren bij de bestemming vastgelegd.

Daarbij is bepaald dat 10% moet worden aangewend voor ten minste 70 seizoenplaatsen of toeristische standplaatsen en voor het overige maximaal 300 zomerhuizen mogen worden gebouwd of 425 jaarplaatsen mogen worden aangelegd.

Ten minste 7,5% moet worden benut voor sport- en speelgelegenheden. Voorts zijn bepalingen opgenomen omtrent de standplaatsgrootte, het parkeren, beplantingszones en de noodzakelijke beheers- en dienstgebouwen. Te dien aanzien moge op deze plaats worden verwezen naar artikel 22 van de voorschriften.

ad b

In vrij korte tijd is de windenergie in een sterk toegenomen belangstelling komen te staan. De kwetsbare afhankelijkheid van de schaarse fossiele brandstoffen, alsmede de sterk gestegen prijzen van met name aardolie hebben er toe geleid, dat reeds geruime tijd intensief wordt gezocht naar alternatieve energiebronnen.

Wind heeft als energiebron een aantal in het oog springende voordelen: de energie is in eigen land beschikbaar, vormt geen schadelijke afvalstoffen terwijl de bron onuitputtelijk, gemakkelijk winbaar en direct beschikbaar is.

Het gemeentebestuur heeft zich dan ook op het standpunt gesteld dat de windenergie in het landelijk gebied in principe positief dient te worden benaderd. Dat wil niet zeggen dat de windenergie geheel vrij is van problemen: aan de oprichting van windturbines zijn een aantal technische en planologische gevolgen verbonden, die om een nadere regeling vragen. Zo wordt het ongewenst geacht wanneer windturbines op willekeurige plaatsen in het zo open landelijk gebied verschijnen. Vanuit visueel-landschappelijk oogpunt is het dan ook noodzakelijk, dat de plaats van een turbine in ruimtelijk opzicht altijd wordt gekoppeld aan de bebouwing.

Een andere invalshoek van de benadering wordt gevormd door de hoogte van de turbines, waarbij in zijn algemeenheid de volgende onderscheiding kan worden gehanteerd :

Naam	Ashoogte	Min. rotor- diameter	Max. bouwhoogte ¹⁾
1. Miniturbines	tot 4 m	2 m	6 m
2. Zeer kleine turbines	4-12 m	2- 3 m	15 m
3. Kleine turbines	12-18 m	3- 7 m	25 m
4. Middelgrote turbines	18-30 m	7-17 m	40 m
5. Grote turbines	30-50 m	17-25 m	65 m

1) Onder bouwhoogte wordt hier verstaan de totale hoogte van de turbine inclusief de wieken; bij een turbine met een horizontale as wordt deze hoogte dan ook gemeten bij de hoogste stand van de wieken.

Op grond van beide, hiervoor genoemde invalshoeken (koppeling aan de bebouwing en onderscheiding in hoogte), is in het onderhavige bestemmingsplan de navolgende regeling met betrekking tot de toelaatbaarheid opgenomen.

Windturbines mogen uitsluitend worden gebouwd op de gronden, welke aansluiten op de bebouwing, waar de turbine bij hoort, of in de electriciteitsbehoefte waarin een turbine voorziet. In het algemeen betreft dit derhalve de agrarische bouwpercelen, alsmede de erven bij niet agrarische woningen (zgn. burgerwoningen), bedrijven, openbare en bijzondere doeleinden en bij de uit te werken bestemming Verblijfsrecreatie. Oprichting van een windturbine buiten een agrarisch bouwperceel is alleen toegestaan, indien het bouwperceel zelf een zodanige bebouwingsdichtheid heeft bereikt, dat situering van de windturbine aldaar niet mogelijk is. Hiertoe is in de voorschriften een vrijstellingsmogelijkheid opgenomen, waarbij wel is bepaald dat de afstand van de turbine tot de bedrijfsgebouwen ten hoogste 50 meter mag bedragen.

Voor wat betreft de hoogte van een turbine geldt in het algemeen, dat de beslissing over een bouwvergunning met meer waarborgen is omkleed en een zwaardere procedure moet doorlopen, naarmate de turbine hoger is.

De in bovengenoemd overzicht vermelde mini-turbines en zeer kleine windturbines (bouwhoogte tot 15 meter) zijn rechtstreeks toegestaan; voor de oprichting van kleine turbines (bouwhoogte tot 25 meter) en middelgrote turbines (bouwhoogte tot 40 meter) is een vrijstelling van burgemeester en wethouders vereist.

Daarbij is voorgeschreven dat belanghebbenden in de gelegenheid dienen te worden gesteld om bezwaren in te dienen. Hierbij kan bijvoorbeeld blijken dat een omwonende eveneens voornemens is om een windturbine op te richten en dat het om redenen van windvang (zgn. zogeeffecten) aanbeveling verdient beide plannen op elkaar af te stemmen. Voorts is bij de vrijstelling voor een kleine of een middelgrote turbine bepaald dat advies dient te worden ingewonnen van de deskundige inzake natuur- en landschap. Strekt dit advies tot weigering van de gevraagde vrijstelling, dan mag deze uitsluitend worden verleend na ontvangst van een verklaring van geen bezwaar van Gedeputeerde Staten. Turbines met een bouwhoogte van meer dan 40 meter zijn in dit plan niet toegelaten.

ad c

In het door de raad in 1973 vastgestelde bestemmingsplan landelijk gebied was een nieuw tracé voor secundaire weg 47 opgenomen, dat geheel buiten Middelharnis, Dirksland en Melissant om, aansluiting vond op het reeds aangelegde dijklichaam van de Damweg naar Goedereede. Deze verbinding is nadien vervangen door een trace dat meer het bestaande beloop van de wegen volgt en alleen ter hoogte van de bebouwde kommen om de bebouwing heen wordt geleid.

In dat kader wordt thans de Eerste Staverseweg tussen het Korteweegje in Dirksland en de Langeweg ten zuiden van Middelharnis verbreed. Hierop aansluitend is tevens een nieuwe omleidingsroute rond Dirksland vastgesteld. Deze loopt vanaf de watertoren aan het begin van het Korteweegje langs de noordzijde van Dirksland over de voormalige haven, om ter hoogte van de Eerste Stoofweg weer aansluiting te vinden op de bestaande SW 47 (Staakweg). Dit nieuwe tracé is met de bestemming Verkeer op de plankaart ingetekend. De bedoeling is dat het verkeer vervolgens tot voorbij Melissant de bestaande SW 47 volgt en aldaar een aansluiting krijgt op de zgn. Damweg. Volgens de huidige financiële inzichten zal deze laatste reconstructie evenwel de eerst komende tien jaar niet worden uitgevoerd, zodat deze aansluiting niet als zodanig op de kaart van het bestemmingsplan is opgenomen.

Wegverkeerslawaaï

7.1. Geluidszones

Volgens de Wet geluidhinder zijn er langs alle wegen geluidszones, tenzij de gemeenteraad in een raadsbesluit heeft vastgesteld dat de verkeersintensiteit binnen een periode van 10 jaar niet meer dan 2450 mvt/etmaal zal bedragen. Op basis van verkeerstellingen onder meer uitgevoerd door Provinciale Waterstaat en rekening houdend met het feit dat de omleiding van SW47 ter plaatse van de kern van Dirksland binnen enkele jaren gerealiseerd zal worden, is een prognose gemaakt van de te verwachten verkeersintensiteiten in het jaar 1994. Uit deze prognose blijkt dat op de huidige hoofdroute door het plangebied, die gevormd wordt door de Staakweg en het Korte Weegje en op de aan te leggen omleidingsweg (SW47), de genoemde grens van 2450 mvt/etmaal zal worden overschreden. Voor de niet genoemde wegen in het plangebied behoeft de geluidssituatie niet nader te worden onderzocht. Deze wegen zullen voor de vaststelling van dit plan in een raadsbesluit van zonering worden uitgesloten.

Binnen de geluidszone van een weg dient de geluidsbelasting aan de gevel van geluidgevoelige bestemmingen aan bepaalde wettelijke normen te voldoen. De breedte van de geluidszone is afhankelijk van het aantal rijstroken, de verkeersintensiteit en de maximum snelheid op de weg. In bestaande situaties wordt uitgegaan van het zogenaamde "gebied van de zone".

In tabel 1 wordt de verkeersintensiteit in 1994, de breedte van de zone en de breedte van het "gebied van de zone" aan weerszijden van de weg vermeld. Hieruit blijkt dat een deel van het plangebied binnen geluidszones valt.

Tabel 1 Verkeersintensiteiten en geluidszones

weg	intensiteit 1994	breedte geluidszone	breedte gebied van de zone
Secundaire weg 47			
- gedeelte noordwestelijke plangrens tot aansluiting Staakweg	7000	250 m	150 m
- gedeelte aansluiting Staakweg tot oostelijke plangrens	5000	250 m	150 m
Staakweg			
- gedeelte nieuwe SW47 tot dorpskern Dirksland	3000	250 m	150 m
Korte Weegje			
- gedeelte buiten bebouwde kom	5000	250 m	150 m
- gedeelte binnen bebouwde kom	5000	100 m	100 m

Om na te gaan in hoeverre aan de normen wordt voldaan, zijn geluidsberekeningen uitgevoerd. Hierbij is gebruik gemaakt van Standaard Rekenmethode I als beschreven in het Reken- en Meetvoorschrift Verkeerslawaaï. In bijlage B wordt nader op de berekeningen ingegaan. Onderstaand worden alleen de eindresultaten vermeld en wordt ingegaan op de consequenties voor het bestemmingsplan.

7.2. Bestaande situaties

Na de inwerkingtreding van de wetsartikelen betreffende bestaande situaties (naar verwachting in 1985) dienen alle woningen met een gevelbelasting boven de 55 dB(A) aan de minister te worden gemeld samen met een programma van maatregelen. De minister kan indien nodig een hogere grenswaarde vaststellen tot maximaal 70 dB(A). Bij een geluidsbelasting van meer dan 60 dB(A) kan eventueel een beroep worden gedaan op de subsidieregeling voor saneringsgevallen.

In onderstaande tabel wordt een overzicht gegeven van de maximaal in het plangebied optredende geluidsbelastingen.

Tabel 2 Overzicht bestaande situaties

weg	minimale gevel- afstand ¹⁾	maximale gevel- belasting ²⁾	afstand ¹⁾ 55 dB(A) contour	afstand ¹⁾ 50 dB(A) contour
Secundaire weg 47				
- gedeelte noordwestelijke plangrens tot aansluiting Staakweg	15 m	61 dB(A)	ca. 40 m	ca. 80 m
Korte Weegje				
- gedeelte buiten bebouwde kom	50 m	51 dB(A)	ca. 30 m	ca. 60 m
- gedeelte binnen bebouwde kom	20 m	57 dB(A)	ca. 27 m	ca. 50 m

1) Afstanden gemeten uit de weg-as.

2) Na aftrek volgens artikel 103 Wgh.

Uit tabel 2 blijkt dat een aantal bestaande woningen onder de meldingsplicht valt. De overschrijdingen variëren van 2 tot 6 dB(A). De uiterste grenswaarde wordt bij geen enkele woning bereikt. De meldingsplicht is niet van toepassing indien de afstand van de woning tot de wegas van SW47 en Korte Weegje meer dan 40 en 27 resp. 30 m bedraagt (zie tabel 2).

Bij woningen gelegen tussen de Nolledijk en SW47 in Melissant bedraagt de geluidsbelasting meer dan 60 dB(A). Voor deze woningen kan volgens de Bijdrageregeling Wegverkeerslawaai in principe een subsidie verkregen worden voor het aanbrengen van geluidwerende voorzieningen aan de gevel. Het beleid is erop gericht in elk geval een aanvaardbaar geluidsniveau binnenshuis te waarborgen. Dit heeft echter geen consequenties voor het bestemmingsplan.

7.3. Nieuwe situaties

Binnen de zones langs eerder genoemde wegen is het op een aantal plaatsen mogelijk agrarische bedrijfswoningen te bouwen. Ook de aanwezige woningen langs de aan te leggen omleidingsweg behoren tot de nieuwe situaties. Ten aanzien van woningen in nieuwe situaties moet worden nagegaan of aan de voorkeursgrenswaarde van 50 dB(A) kan worden voldaan. Als dit niet het geval is, zullen eventueel geluidwerende maatregelen in het overdrachtsgebied moeten worden getroffen of zal bij Gedeputeerde Staten een hogere grenswaarde moeten worden aangevraagd.

Agrarische bedrijfswoningen

Het plan biedt de mogelijkheid binnen de zones langs de eerder genoemde wegen agrarische bedrijfswoningen te bouwen.

Geluidsberekeningen tonen aan dat de voorkeursgrenswaarde (50 dB(A)) - afhankelijk van het weggedeelte - bereikt wordt op 80-85 meter uit de as van de SW47 en op 50-60 m uit de as van het Korte Weegje. Het is echter wenselijk op kortere afstand uit de weg-as te kunnen bouwen. Bij alleenstaande woningen is het aanbrengen van geluidwerende voorzieningen langs wegen relatief gezien zeer kostbaar. Derhalve zal bij de verlening van vrijstelling een verzoek aan Gedeputeerde Staten tot vaststelling van een hogere waarde voor de betreffende bedrijfswoningen veelal noodzakelijk zijn. Hierbij wordt opgemerkt dat de uiterste grenswaarde (55 dB(A)) in buitenstedelijke situaties en 65 dB(A) in stedelijk gebied niet mag worden overschreden. Uit de geluidsberekeningen blijkt dat hiertoe de minimale bebouwingsafstand uit de as van de SW47 40 m en uit de as van het Korte Weegje 6-30 meter zal moeten bedragen (zie tabel van bijlage B). Op bijlage D zijn de geluidscontouren aangegeven.

Bestaande woonwagenterrein langs nieuwe SW47

Grenzend aan de Eerste Stoofweg en binnen de geluidszone van de nieuw aan te leggen omleidingsroute van SW47 ligt een terrein dat bestemd is als standplaats voor woonwagens. Deze woonwagens worden tot nieuwe situaties gerekend. De afstand tot de wegas bedraagt ca. 100 meter. Geluidsberekeningen tonen aan dat de gecorrigeerde geluidsbelasting op deze afstand 49 dB(A) zal bedragen. De voorkeursgrenswaarde wordt hier niet bereikt.

Omdat verder geen andere woningen of woonvormen op kortere afstand uit de wegas van deze omleidingsroute aanwezig zijn kan worden geconcludeerd dat de aanleg van de omleidingsroute van SW47 geen consequenties heeft in het kader van de Wet geluidhinder.

De uitgangspunten, welke in de voorgaande hoofdstukken zijn beschreven, hebben geleid tot de navolgende planologische regeling. De agrarische bestemming - veruit het grootste deel van het plangebied - is gebaseerd op de zgn. bouwperceelsmethode. Dit houdt in dat alle bedrijven zijn voorzien van een bouwperceel, waarop bedrijfsgebouwen en bedrijfswoning(en) dienen te worden opgericht. Ook bouwwerken als silo's, hooibergen en windturbines behoren op het bouwperceel te worden gesitueerd. Bij de voorbereiding van het bestemmingsplan is daartoe aan alle agrariërs in het gebied een tekening gezonden, waarop de huidige situatie van hun bedrijf was aangegeven. Op deze tekening kon men vervolgens een voorstel doen voor de situering en begrenzing van het bouwperceel, waarbij in principe diende te worden uitgegaan van een bouwperceel van maximaal 1 ha. De door het gemeentebestuur ontvangen voorstellen van betrokkenen zijn in de regel bij de verdere opstelling van het bestemmingsplan verwerkt. Bij de uiteindelijke omvang van elk bouwperceel is rekening gehouden met de aard van het bedrijf en de oppervlakte van de reeds aanwezige bebouwing. Uitgangspunt is geweest, dat elk bedrijf over meer dan voldoende ruimte diende te beschikken om in de toekomst een noodzakelijke uitbreiding van de bedrijfsbebouwing te kunnen realiseren. Een en ander heeft er toe geleid, dat de meeste bouwpercelen een oppervlakte hebben van zo'n 1 ha. Een enkele maal - bijvoorbeeld bij een bedrijf langs de Nieuwe Dijk - is een bouwperceel van meer dan 1 ha toegerekend. Bouwpercelen die niet een aaneengesloten oppervlakte vormen maar bijvoorbeeld gedeeltelijk aan de ene kant van een weg liggen en gedeeltelijk aan de andere kant, zijn op de kaart voorzien van een omcirkelde letter. Voor de toepassing van de bouwvoorschriften vormen dergelijke gronden te zamen één bouwperceel.

Voor wat betreft de aard van de bedrijfsvoering kan worden opgemerkt dat de opengrondse teelten (akkerbouw, veeteelt en tuinbouw) zonder beperkingen zijn toegestaan. Tuinbouw in andere dan glasopstallen is toelaatbaar gesteld voor zover het de trek van witlofwortels betreft en deze activiteit wordt uitgeoefend in combinatie met de opengrondsteelt van die wortels binnen het betrokken bedrijf. Dierveredeling of intensieve veehouderij is binnen een zone van ca. 300 meter rond de drie bebouwde kommen de recreatiegebieden en de natuurgebieden uitgesloten en op de bouwpercelen daarbuiten toegestaan als neventak van de bedrijfsvoering. Bedrijven, waarbij de dierveredeling thans meer als hoofdtak van de bedrijfsvoering plaatsvindt, zijn als zodanig op de plankaart aangegeven. Het betreft een bedrijf ten noordwesten van Melissant (geheel bovenin blad 2 van de plankaart) en een bedrijf aan de Peuterdijk ten westen van Herkingen. In het verlengde van hetgeen in hoofdstuk 3 van deze toelichting is beschreven en opgemerkt, is glastuinbouw van vestiging uitgesloten. Daarbij is een uitzondering gemaakt voor het enige thans bestaande glastuinbouwbedrijf ten oosten van Dirksland, welk bedrijf als zodanig is bestemd. Glasopstallen zijn voorts in het plangebied toegestaan voor zover het hobbykassen bij een bedrijfswoning betreft tot een oppervlakte van 50 m² per woning.

Bestaande agrarische hulp- en nevenbedrijven (zoals loonbedrijven of bewaarloodsen) zijn met een dienovereenkomstige subbestemming op de plankaart aangeduid. Het plan voorziet niet in een nieuw-vestiging van dergelijke bedrijven, aangezien dat beter kan plaatsvinden op de daartoe gestichte bedrijventerreinen bij de bebouwde kommen.

Binnen ieder bouwperceel is slechts bebouwing ten behoeve van één bedrijf mogelijk, waarbij een eerste bedrijfswoning rechtstreeks is toegestaan, terwijl voor een tweede bedrijfswoning een vrijstelling van burgemeester en wethouders is vereist. Voor de desbetreffende criteria moge worden verwezen naar artikel 5 van de voorschriften. Bouwplannen welke betrekking hebben op bedrijfsgebouwen met een oppervlakte van meer dan 100 m² ofwel betrekking hebben op een bedrijfswoning, dienen vooraf om advies te worden voorgelegd aan de agrarische deskundige. Silo's zijn toelaatbaar tot een hoogte van 15 meter met een vrijstellingsmogelijkheid tot 25 meter. Voor de regeling in verband met windturbines wordt verwezen naar hoofdstuk 6 onder b.

Voor de overige bebouwingsregels (zoals hoogtematen van woningen en bedrijfsgebouwen) moge worden verwezen naar de desbetreffende bepalingen in de voorschriften. Het bestemmingsplan kent voorts een aantal vrijstellings- en wijzigingsclausules, ten einde het op zich enigszins starre systeem van de bouwpercelen te kunnen ondervangen. Uitgangspunt is geweest, dat het plan voldoende flexibiliteit dient te bevatten, ten einde op nieuwe agrarische ontwikkelingen slagvaardig te kunnen reageren. Vrijstellings- en wijzigingsconstructies zijn daartoe bij uitstek geschikt. In dit verband kunnen worden genoemd:

- een vrijstellingsmogelijkheid voor de overschrijding van de grenzen van een bouwperceel, wanneer dat perceel een zodanige bebouwingsdichtheid heeft bereikt dat de oprichting van nieuwe gebouwen aldaar niet goed mogelijk is;
- een wijzigingsbevoegdheid ten behoeve van de oprichting van bedrijven die zich (nagenoeg) geheel richten op de witloftrekkerij en waarbij de trek niet plaatsvindt in combinatie met de teelt van die wortels in hetzelfde bedrijf;
- een wijzigingsbevoegdheid voor nieuwe of vergrote bouwpercelen, wanneer er sprake is van het oprichten van nieuwe bedrijven of uitbreidingen van bestaande bedrijven;
- een wijzigingsbevoegdheid voor woningen die tijdens de looptijd van het plan aan hun agrarische functie worden onttrokken (bijvoorbeeld wegens bedrijfsbeëindiging of verplaatsing van het bedrijf), ten einde de agrarische bestemming van deze woningen te wijzigen in een woonbestemming.

Het plan bevat voorts nog een wijzigingsbevoegdheid voor de agrarische gronden langs de haven nabij de zgn. Sas van Dirksland, ten einde aldaar in aansluiting op het aangrenzende gebied voor dagrecreatie uitbreiding mogelijk te maken in de dagrecreatieve sfeer (zie hiertoe hoofdstuk 6 onder a).

Omtrent bovengenoemde vrijstellings- en wijzigingsbevoegdheden dient vooraf advies te worden ingewonnen van de agrarisch deskundige en/of de deskundige inzake natuur en landschap, terwijl een wijzigingsbesluit bovendien onderworpen is aan de goedkeuring van Gedeputeerde Staten.

De in het gebied voorkomende burgerwoningen zijn met een bestemming Woon-doeleinden op de plankaart aangegeven (zie details in het planboekje). Bij vrijwel geen van deze woningen doen zich omstandigheden voor, die een zogenaamd wegbestemmen zouden kunnen rechtvaardigen. De rond- om de woningen gelegen grond is aan de voorzijde aangewezen voor Tuin en overigens voor Erf. Binnen laatstgenoemde bestemming mogen uitbreidingen van de woningen worden gerealiseerd alsmede niet voor bewoning bestemde bijgebouwen zoals

garages en bergplaatsen. Voor beide categorieën van bebouwing is een afzonderlijke regeling in het leven geroepen. Voor wat betreft de uitbreidingen van de woning zelf komt deze hierop neer, dat woningen die kleiner zijn dan 360 m³ mogen worden vergroot tot maximaal 400 m³, terwijl woningen die groter zijn dan 360 m³ mogen worden uitgebreid met ten hoogste 10% en tot een maximum van 50 m³. (In dit verband zij verwezen naar hoofdstuk 5.4).

Als gevolg van het feit dat de grens van de bestemming Woondoeleinden strak om de huidige woningen heen is getrokken, zullen deze uitbreidingsmogelijkheden vrijwel altijd binnen de erfbestemming worden gerealiseerd. Het plan bevat evenwel de mogelijkheid dat een woning niet wordt vergroot door een uitbreiding in horizontale zin maar door een (beperkte) verticale uitbreiding: bij de bestemming Woondoeleinden is daartoe opgenomen dat burgemeester en wethouders vrijstelling kunnen verlenen van de op de kaart aangegeven hoogtematen tot een maximum goothoogte en nokhoogte van 4 resp. 7 meter.

Voor wat betreft de niet voor bewoning bestemde bijgebouwen luidt de regeling, dat ieder erf tot ten hoogste 40% van de oppervlakte en tot een maximum van 40 m² mag worden bebouwd. Deze regeling is nagenoeg gelijklopend aan die van de erfbestemming binnen de bebouwde kom: de uitbreidingen van de woning zelf gaan immers niet ten koste van dit bebouwingsoppervlak. Aldus beschikken de woningen in het buitengebied over een wat ruimere bebouwingsmogelijkheid voor niet voor bewoning bestemde bijgebouwen, hetgeen ook juist lijkt aangezien de behoefte hier groter is. De goothoogte en nokhoogte van de erfbebouwing mag niet meer bedragen dan die van de bijbehorende woning. Voor niet voor bewoning bestemde bijgebouwen zoals garages en schuren, geldt daarbij bovendien een maximum van 3 resp. 6 meter.

Het bestemmingsplan beoogt een zekere concentratie van de erfbebouwing rondom de woningen te bevorderen. Daartoe zijn de erfgronden die verder zijn gelegen dan 15 meter uit de zijgevel of zich bevinden op een afstand van meer dan 50 meter uit de weg, op de kaart voorzien van de aanduiding (n). Op deze gronden mag van het toegestane maximum bebouwingsoppervlak ten hoogste 10 m² worden gesitueerd.

Voor wat betreft windturbines wordt verwezen naar hoofdstuk 6 onder b. De bestemming Erf bevat voorts nog een vrijstellingsmogelijkheid ten behoeve van een aanwezige kennel langs de Westdijk: krachtens deze vrijstelling kunnen burgemeester en wethouders de maximale bebouwingsoppervlakte verhogen tot 150 m², voor zo ver dat voor de betrokken bedrijfsvoering noodzakelijk is. Het bestaande woonwagencentrum langs de Eerste Stoofweg nabij de Dirkslandse Haven is met een dienovereenkomstige subbestemming binnen de bestemming Woondoeleinden op de kaart aangegeven.

De bestemming Bedrijven heeft betrekking op het bedrijfsterrein aan de noordzijde van Melissant, welke bestemming ook reeds voorkomt in het huidige plan Landelijk gebied en door Gedeputeerde Staten werd goedgekeurd. Het betreft hier dan ook een overname van een reeds vigerende bestemming. Wel is deze bestemming in het voorliggende plan 150 meter westwaarts uitgebreid, ten einde de komende jaren in voldoende bedrijfsgrond te kunnen voorzien. Het thans aanwezige bedrijf behoeft namelijk enige uitbreiding, terwijl de resterende ruimte kan worden benut voor de verplaatsing van enkele (transport)bedrijven die nu nog in de bebouwde kom zijn gevestigd. In de bij de bestemming behorende voorschriften is onder andere bepaald dat bedrijven als genoemd in de categorie 1 t/m 3 zijn toegestaan.

Detailhandelsbedrijven en A-inrichtingen zijn in het plangebied niet toelaatbaar.

Overigens staan de voorschriften een adequate toepassing van de milieuwetgeving niet in de weg.

De bestemming bedrijven is onder toevoeging van de subbestemming "autosloperij", ook van toepassing op het bedrijfsterreintje aan de noordzijde van het reeds genoemde woonwagencentrum. De autosloperij aan de Halsdijk is aangewezen met de bestemming Sloperijbedrijf en Agrarische doeleinden. Deze autosloperij is hier reeds jaren gevestigd en het gemeentebestuur acht het dan ook reeel de sloperij als zodanig in het bestemmingsplan op te nemen. Deze benaderingswijze is ingegeven door de gedachte, dat het negeren van dit bedrijf een bestemming tot gevolg zou hebben (bijv. de enkelvoudige bestemming agrarische doeleinden) waarvan op praktische gronden betwijfeld kan worden of deze voor realisering in aanmerking komt. Bovendien geldt dat de sloperij door een adequate beplanting (bomensingel) van de omgeving is afgeschermd.

De bestemming Recreatie valt in vijf subbestemmingen uiteen, te weten de subbestemming dagrecreatie (Rd), de subbestemming kampeerterrein (Rk), de subbestemming manege (Rm), de subbestemming volkstuinen (Rvt) en de subbestemming ijsbaan (Rij).

Eerstgenoemde bestemming is toegekend aan de gronden ter weerszijden van de Dirkslandse haven en voorziet in de aanleg van fiets-, voet- en ruiterspaden, speel- en ligweiden, picknick- en parkeerplaatsen, voorzieningen voor de watersport en andere accommodaties voor de dagrecreatie (zie hier toe hoofdstuk 6 onder a).

De subbestemming Rm betreft de accommodatie van een plaatselijke ruitersportvereniging aan het einde van de Dirkslandse Haven. De accommodatie bestaat uit twee open oefenruimtes welke zijn gesitueerd ter weerszijden van een bescheiden clubgebouw. Een en ander is als zodanig op de bestemmingsplankaart ingetekend.

De subbestemming volkstuinen betreft een volkstuinencomplex op de hoek van de Armenweg en de Havelozeweg. Bepaald is dat 25% van het totale oppervlak mag worden bebouwd, met een maximum van 25 m² per volkstuin. De subbestemming Rij is gegeven aan de twee bestaande ijsbanen (ten noorden van Dirksland en aan de westzijde van Melissant).

Aan twee bestaande "mini-campings" (langs de Peuterdijk en langs de Noorddijk aan de zuidzijde van Melissant) is de subbestemming kampeerterrein gegeven. Het maximaal toelaatbare aantal standplaatsen op deze campings is door middel van een getal op de plankaart aangegeven.

De bedoelde campingterreintjes betreffen niet het totstandkomen van nieuwe bedrijven, maar zijn bestaande bedrijven welke zijn ontstaan door het geheel of gedeeltelijk vervallen van de agrarische activiteiten. Het toestaan van geringe uitbreiding van deze terreinen ter vermijding van andere niet-agrarische bestemmingen, verdient aanbeveling en heeft vooral ten doel om "erger te voorkomen".

Zoals uit het "Advies inzake de toekomstige ruimtebehoefte van de verblijfsrecreatie" van de Coördinatie-commissie Openluchtrecreatie (d.d. 20 mei 1983) blijkt, is er tot 1995 in Nederland een stijgende behoefte aan verblijfsrecreatieve voorzieningen, waarbij een deel van de extra behoefte (13%) zal kunnen worden opgevangen door medegebruik, zoals het kamperen bij de boer.

De beschikking over meer vrije tijd zal leiden tot een toeneming van de frequentie van zowel vakanties als korte verblijven. De terugvallende groei van de reële bestedingsmogelijkheden van de consument geeft een streven naar goedkopere verblijfsrecreatie, zoals standplaatsen voor tenten en caravans. Voor de vaste standplaatsen is voor de korte termijn een afnemen van de belangstelling te verwachten, terwijl voor de lange termijn een verdere groei wordt verwacht.

Ten aanzien van de verblijfsrecreatie stelt de overheid eisen op het gebied van de milieu-hygiëne, de gezondheid en veiligheid, het landschap en bouwwijze, samen te vatten onder het begrip kwaliteitseisen. De Nederlandse Kampeerraad hanteert reeds vele jaren, in het kader van zijn adviestaak inzake de verblijfsrecreatie, landelijke richtlijnen voor beheer en inrichting van kampeerplaatsen (laatste herziening januari 1980). Deze richtlijnen worden ook door de overheid gehanteerd en worden ondermeer gebruikt als uitgangspunt bij afgifte van exploitatievergunningen voor kampeerplaatsen. Deze richtlijnen hebben betrekking op bovengenoemde kwaliteitseisen en worden door de Nederlandse Kampeerraad als basis voor zijn beleid op dit onderdeel genomen. Mede met het oog op de diversiteit in kampeerplaatsen wordt door de Nederlandse Kampeerraad benadrukt dat een ongenueanceerde toepassing van deze landelijke richtlijnen ongewenst is.

Uitgaande van de richtlijnen van de Nederlandse Kampeerraad worden de volgende eisen aan een kampeerplaats gesteld:

1. Eisen ten aanzien van gezondheid en veiligheid.
2. Landschappelijke inpassing van de kampeerplaats.
3. Eisen ten aanzien van de collectieve ruimte:
 - interne groenvoorziening;
 - parkeervoorziening;
 - sport- en speelvoorziening;
 - overige centrale voorzieningen.
4. Eisen ten aanzien van de exclusieve ruimte:
 - standplaatsen/kavelgrootte.

Het aantal kampeermiddelen dat gemiddeld per hectare geplaatst of gebouwd kan worden is mede afhankelijk van de aard van het kampeermiddel en het gebruik van de standplaats.

De door de Kampeerraad gehanteerde sleutelgetallen luiden als volgt:

25 zomerhuizen/bungalows	per ha.
45 vaste standplaatsen	per ha.
65 toeristische standplaatsen	per ha.

Zoals vermeld, dienen de richtlijnen genuanceerd te worden toegepast, mede in relatie tot de aard van de betrokken terreinen. De in het voorliggende plangebied aanwezige kampeerterreinen worden voornamelijk bezocht door recreanten, die aangetrokken worden door de stilte en de rust van het gebied, hetgeen vooral ouderen en gezinnen zonder kinderen betreffen. Overwogen kan dan ook worden een deel van de ruimte voor sport- en speelvoorzieningen te benutten voor terrein- en randbeplanting, hetgeen de landschappelijke inpassing ten goede kan komen.

Ter bepaling van het planologisch beleid van de gemeente inzake verblijfsrecreatie zal een onderzoek verricht worden naar de verblijfsrecreatieve ontwikkelingsmogelijkheden binnen het gemeentelijk grondgebied. Hierbij zal ondermeer aandacht worden besteed aan de zgn. kleinschalige kampeerterreinen. Zolang de resultaten van dit in te stellen onderzoek niet be-

schikbaar zijn, zal naast de reeds bestaande mini-campings geen uitbreiding van verblijfsrecreatieve voorzieningen van deze soort binnen het plangebied plaatsvinden. Indien de resultaten van voornoemd onderzoek daartoe aanleiding geven, kan een herziening van het bestemmingsplan worden overwogen.

De bestemming Openbare en bijzondere doeleinden, waarmee enkele openbare voorzieningen als zodanig op de plankaart zijn aangegeven behoeft weinig toelichting. De gronden zonder subbestemming hebben daarbij betrekking op een (voormalig) sluisgebouw nabij het Sas van Dirksland alsmede op een kerkje ten oosten van Melissant. Voor het overige zijn de voorzieningen met aparte subbestemmingen in het plan opgenomen. Bij enkele subbestemmingen - zoals bijvoorbeeld bij de zo markante Dirkslandse watertoren - staat krachtens de voorschriften het behoud van de aanwezige bebouwing voorop.

De in het plangebied voorkomende dijken zijn aangewezen voor Doeleinden van landschapsbouw als zelfstandige bestemming en als subbestemming dijken met doeleinden van natuur en landschapsbouw binnen de bestemming beschermd Natuurgebied. Met deze benaming wordt de wenselijkheid van een actief beheer benadrukt en tevens aansluiting gevonden bij de plannen van de ruilverkaveling tot het aanbrengen van extra boombeplanting (zie hoofdstuk 4). De zelfstandige bestemming Dijken met doeleinden van landschapsbouw is toegekend aan dijken die niet specifiek natuurwetenschappelijk waardevol zijn. Aangezien het behoud van deze dijken wel een eerste voorwaarde vormt voor de mogelijkheden tot verdere landschappelijke versterking, is bij deze bestemming een aanlegvergunning voorgeschreven voor het afgraven of ophogen van de gronden. Als subbestemming binnen de bestemming beschermd Natuurgebied zijn aangewezen de dijken die in natuurwetenschappelijk opzicht als belangrijk zijn aan te merken en ook als zodanig in de beide ruilverkavelingsrapporten zijn aangeduid (de zgn. rode lijn gebieden). De bestemming beschermd Natuurgebied is eveneens gegeven aan de reservaatgebieden Oude Dee, Paardengat en Breede Gooi. In het bestemmingsartikel zijn een aantal werken en werkzaamheden genoemd, waarvan uitvoering eerst mag plaatsvinden na daartoe verkregen vergunning (aanlegvergunning) van burgemeester en wethouders. Tevens zijn een aantal vormen van gebruik opgesomd, waarvan a priori vaststaat dat zij in strijd zijn met de bestemming.

De bestemming beschermd Natuurgebied is eveneens, zij het in combinatie met de waterstaatskundige functie, toegekend aan de buitendijkse gorsgronden en aan de Slijkplaat in het Haringvliet. Het gemeentebestuur heeft hier gekozen voor een primaat van de natuurbelangen waardoor de benaming van de bestemming luidt: Primair beschermd Natuurgebied secundair waterstaatsdoeleinden (bNWW). De hiervoor genoemde bepalingen van de eenvoudige bestemming beschermd Natuurgebied (aanlegvergunningenstelsel en vormen van verboden gebruik) zijn mutatis mutandis ook op deze gronden van toepassing verklaard.

Bij het Haringvliet zelf is gekozen voor het primaat van de waterstaatskundige functie: de gronden zijn bestemd voor Primair Waterstaatsdoeleinden, secundair beschermd Water (WWbW). Deze bestemming vloeit reeds voort uit de goedkeuringsbeslissing van het vorige plan landelijk gebied en sluit ook aan bij de bestemming die door omringende gemeenten aan het Haringvliet is gegeven. Ook aan deze bestemming is een aanlegvergunningenstelsel verbonden (zie artikel 16). Eveneens primair is gesteld de waterkerende functie van enkele dijken (bestemming Primair Waterkering). Het betreft de hoofdwaterkering langs de Grevelingen (Zeedijk van Roxenisse,

Diederikse Zeedijk, Oud Herkingse Zeedijk en Klinkerlandse Zeedijk), de hoofdwaterkering langs het Haringvliet (de Zuiderdiepdijk) alsmede een binnenwaterkering (Nieuwe Dijk of Halspolderdijk, Afsluitdijk te Dirksland - zijnde het oost-west lopende verbindingsdijkje bij het Sas van Dirksland - en de Dijk van Kraayestein). Het primaire karakter van de bestemming houdt in dat mogelijke andere bestemmingen van de dijk (zoals de bestemming beschermd Natuurgebied bij de Nieuwe Dijk) daaraan ondergeschikt zijn.

De volgens de ruilverkavelingsplannen aan te leggen bosclementen zijn met de bestemming Bosbeplanting op de plankaart aangegeven. De bestemmingsvoorschriften maken mogelijk dat in samenhang met de bebossing tevens beperkte voorzieningen ten behoeve de dagrecreatie kunnen worden aangelegd. De bestemming spreekt verder voor zich.

De bestemming Verkeer is toegekend aan alle wegen die na de ruilverkaveling zullen worden gehandhaafd alsmede aan de nieuwe omleidingsweg rond Dirksland (SW47). De bestaande fietspaden zijn zo goed als mogelijk binnen de bestemming Verkeer op de plankaart aangegeven. Voorts bevatten de algemene bepalingen van de voorschriften (artikel 2) een vrijstellingsmogelijkheid voor mogelijke aanpassingen van de bestemming Verkeer, welke bij de uitvoering van de ruilverkaveling noodzakelijk mochten blijken. De in het streekplan en het Ruilverkavelingsplan genoemde en aangeduide fietsverbindingsroutes zijn voor zover gelegen binnen de bestemming Verkeer in het plan uitvoerbaar. In verband met een onvoldoende zicht op tracering, financiering en termijn van uitvoering is het niet mogelijk de overige fietsverbindingen aan te geven.

De bestemming Water is toegekend aan het Zuiderdiep, de haven van Dirksland alsmede aan enkele oude watergangen (kreken), die vanwege hun beloop en ligging ten opzichte van het maaiveld zodanig landschappelijk van belang zijn, dat een plaatsgebonden bestemming de voorkeur verdient. Zoals in hoofdstuk 4 reeds is vermeld, is deze bestemming slechts gegeven aan die kreken welke bij de uitvoering van de ruilverkaveling zullen worden gehandhaafd. De overige watergangen in het plangebied kunnen worden aangemerkt als zijnde van functionele betekenis voor de ontwatering van de agrarische percelen. Evenals in het huidige plan landelijk gebied zijn deze watergangen daarom niet met een aparte bestemming opgenomen, doch vallen rechtstreeks onder de agrarische bestemming. Ook de algemene bepalingen (artikel 2) voorziet in de mogelijkheid de noodzakelijke waterbeheersingswerken, zoals duikers en keermuren aan te leggen. Het bestemmingsplan wil geen belemmering vormen voor het vergraven of verleggen van deze waterlopen in het kader van de ruilverkaveling.

Artikel 22 van de voorschriften bevat de uit te werken bestemming Verblijfsrecreatie met bijbehorende voorzieningen (UVR). Deze bestemming heeft betrekking op de camping, die in aansluiting op de recreatieve zone langs de Dirkslandse haven is geprojecteerd nabij de kruising Havendijk/Noorddijk (zie hoofdstuk 6 onder a van deze toelichting). In de uitwerkingsregels is vastgelegd, waarbinnen de verdere detaillering van de bestemming dient te geschieden. Aangezien op dit moment nog niet bekend is of de exploitatie hoofdzakelijk zal plaatsvinden in de sfeer van zomerhuizen dan wel tenten of caravans, is in de uitwerkingsregels daartoe de nodige armslag geboden zonder dat de objectiviteit in het gedrang komt.

Vastgelegd is het maximum aantal zomerhuizen en kampeermiddelen (uitgesplitst naar seizoenplaatsen en jaarplaatsen), het maximaal toelaatbare aantal per hectare alsmede de minimum oppervlakte van elke seizoen- of jaarplaats. In de uitwerkingsregels is voorgeschreven dat ten minste 10% van het terrein moet worden vrijgehouden voor verblijfsrecreatie ten behoeve van seizoenplaatsen of toeristische standplaatsen. Voorts is bepaald dat ten minste 7,5% van de gronden dient te worden aangewend voor sport- en speelgelegenheden alsmede dat het terrein moet worden omgeven door een 10 meter brede, opgaande beplantingsstrook. Voor de noodzakelijke beheers- en dienstgebouwen is een maximum bebouwingspercentage (2%) opgenomen. Voor het overige moge worden verwezen naar artikel 22 van de voorschriften. Aanvankelijk bestonden ook plannen voor verblijfsrecreatie bij de Baarschootse Kreek. Nu Gedeputeerde Staten medewerking aan deze plannen weigerden, is de bestemming A(z) voor deze gronden, overeenkomstig de vigerende bestemming binnen dit plan opgenomen.

In december 1984 is de Kampeerwet grotendeels in werking getreden. Naast het kamperen op de eigenlijke camping kent deze nieuwe wet nog een aantal andere vormen van kamperen waarvoor een vrijstelling danwel een ontheffing vereist is. Het kamperen "bij de boer" is als volgt geregeld: op grond van artikel 14 is het voor agrariers verboden zonder vergunning van burgemeester en wethouders een kampeerplaats op hun erf te houden. Echter wanneer het bestemmingsplan zich niet verzet tegen een zodanig gebruik van de gronden kunnen burgemeester en wethouders op grond van artikel 21 van de Kampeerwet vrijstelling verlenen van dit verbod voor maximaal vijf kampeermiddelen (tenten, kampeerauto's, toercaravans). Met het zich ergens tegen verzetten kan niet anders bedoeld zijn dat het zich tegen een bepaalde vorm van gebruik verzetten. Derhalve is een en ander tot uitdrukking gebracht in de gebruiksbepaling van het bestemmingsplan. Gekozen is voor eenzelfde aantal kampeermiddelen per agrarisch erf (bouwperceel) als ingevolge de Kampeerwet ook reeds mogelijk is. Voor een definitie van kampeermiddel wordt verwezen naar de Kampeerwet.

Ten slotte zij opgemerkt, dat bovenomschreven regelingen op de plankaart is weergegeven op drie kaartbladen met een schaal van 1 : 5000 alsmede op een aantal detailkaartjes met een schaal 1 : 1000. Op eerstgenoemde bladen (1 : 5000) zijn alle bestemmingen aangegeven, met uitzondering van die van de burgerwoningen en hun aanhorigheid. De schaal van 1 : 5000 is gekozen omdat de schaal van het huidige plan Landelijk Gebied (1 : 10.000) te klein bleek om de agrarische bouwpercelen en de diverse voorzieningen in het kader van de ruilverkaveling met de nodige nauwkeurigheid te kunnen intekenen. Aangezien dit in nog sterkere mate gold voor de bestemmingen van de burgerwoningen, zijn deze getekend op detailkaartjes met een schaal 1 : 1000. Deze kaartjes zijn doorlopend genummerd, terwijl op de "hoofdbladen" met de schaal 1 : 5000 de begrenzing en de nummers van de details zijn weergegeven.

De in het voorliggende plan opgenomen nieuwe ontwikkelingen geven geen aanleiding tot een onderzoek naar de economische uitvoerbaarheid. De kosten welke zijn verbonden aan de realisering van de nieuwe omleidingsweg rond Dirksland komen ten laste van de provincie, terwijl de uitvoerbaarheid van de ruilverkavelingen De Stelle en Flakkee reeds in ander verband is aangetoond. De camping ten westen van de Dirkslandse Haven alsmede de dag-recreatieve ontwikkeling langs die haven zullen vanuit particulier initiatief worden gerealiseerd en hebben dan ook geen directe uitgaven voor de gemeente tot gevolg.

In het kader van het overleg als bedoeld in artikel 8 van het Besluit op de Ruimtelijke Ordening is het plan aan de navolgende personen en instanties voorgelegd:

1. Provinciale Planologische Commissie
2. Provinciale Waterstaat
3. Waterschap Goeree-Overflakkee
4. Rijkswaterstaat
5. Hoofdingenieur-Directeur voor Landinrichting, Grond- en Bosbeheer in de provincie Zuid-Holland
6. Landbouwschap, Gewestelijke Raad voor Zuid-Holland
7. Ruilverkavelingscommissie De Stelle
8. Ruilverkavelingscommissie Flakkee
9. Ministerie C.R.M. directie Natuurbehoud en Openlucht recreatie
10. Inspecteur van de Ruimtelijke Ordening in Zuid-Holland en Zeeland
11. Rijksconsulent voor Handel, Ambachten en Diensten
12. Inspecteur voor de Volksgezondheid voor de Hygiëne van het Milieu voor Zuid-Holland
13. De Eerstaanwezend-Ingenieur der Genie
14. Gemeente Goedereede
15. Gemeente Middelharnis
16. Gemeente Hellevoetsluis

In het hierna volgende is het commentaar van gemeentewege naar aanleiding van de ingekomen reacties weergegeven. De brieven van de overleginstanties zijn als bijlage C aan deze toelichting toegevoegd. De instanties 13 t/m 16 hebben bericht dat het plan geen aanleiding geeft tot het maken van opmerkingen; van de instantie vermeld onder 12 is geen reactie ontvangen.

Onderstaand volgt een overzicht van de ingekomen overlegreacties voor zover deze gericht waren op aanpassingen in het plan.

instantie	commentaar	conclusie
<u>I. P.P.C. Zuid-Holland</u>		
A. Recreatie		
1. Toelichting aanvullen met uitgangspunten en aanzetten voor het recreatiebeleid. Ter onderbouwing van het bestemmingsplan wordt in overweging gegeven een kampeerplaatsen op te stellen.	De toelichting gaat expliciet in op de recreatieve ontwikkelingen nabij de Dirkslandse Haven en op de twee bestaande "mini campings". Een en ander past in het - vooralsnog restrictieve - streekplanbeleid (zie ook opmerking 2). Het opstellen van een kampeerplaatsenplan vormt thans geen verplichting meer op grond van de nieuwe Kampeerwet.	Geen aanpassing.

instantie	commentaar	conclusie
2. Verblijfsrecreatie (UVR-bestemming) nabij de Dirkslandse Haven geniet inderdaad voorkeur, doch zal dan moeten dienen ter vervanging van eerdere plannen bij Baarschootse Kreek. Dit laatste gebied daarom in het plan betrekken met uitsluiting voor verblijfsrecreatie, zolang ontwikkeling nabij de Haven tot de mogelijkheden behoort. Project nabij de Haven bovendien te beschouwen als complement op de verblijfsrecreatie nabij Herkingen.	Akkoord. De A(z) bestemming blijft voor de Baarschootse Kreek gehandhaafd overeenkomstig het vigerende bestemmingsplan.	Aanpassing.
3. Bestaande uienstortplaats nabij de Dirkslandse Haven als zodanig bestemmen, tenzij reële verplaatsingsmogelijkheden worden aangegeven.	Akkoord.	Aanpassing.
B. Natuurgebieden		
4. a. A(z)bestemming voor buitengronden van de Westplaat veranderen in bN.	a. Akkoord. Gebruik als weidegrond blijft evenwel mogelijk, daar dit in casu niet onverenigbaar is met de bestemming.	a. Aanpassing.
b. Idem, m.b.t. voor recreatie bestemde gronden langs Dirkslandse Haven ten noorden van de Sluis. Recreatieve ontwikkelingen nog te onzeker om nu reeds prioriteit boven natuurwaarden toe te kennen. Met wijzigingsbevoegdheid recreatie mogelijk maken.	b. Voorgestelde ontwikkeling speelt in op ruilverkavelingen en landinrichtingsplan Flakkee. Bedoelde gronden zijn in het streekplan niet opgenomen als zijnde natuurwetenschappelijk waardevol; derhalve kan recreatieve bestemming zonder bezwaar worden gehandhaafd.	b. Geen aanpassing.
c. Bosje bij kruising Zuiderdiepweg-Oosterweg op plankaart aangeven.	c. Akkoord.	c. Aanpassing.

instantie	commentaar	conclusie
5. a. Landschappelijke waarde van de krekken in bestemmingsomschrijving weergegeven.	a. Schept nodeloos discussiestof. Bestemming Water biedt voldoende waarborgen.	a. Geen aanpassing.
b. Verlengde smalle Gooi (Zwarte Gat) op plankaart bestemmen.	b. Akkoord.	b. Aanpassing.
6. Art. 14 (Beschermd natuurgebied) stelt in lid 4 sub f ruilverkavelingswerken ten onrechte vrij van het aanlegvergunningenstelsel.	Akkoord.	Art. 14 lid f vervalt.
C. Landbouw		
7. Gebied wijzigingsbevoegdheid t.b.v. nieuwe boerderijbouw nader aangeven.	Deze wijzigingsbevoegdheid geldt voor gronden met de bestemming A(z) langs de bestemming verkeer. Verdere aanduiding wordt niet doelmatig geacht.	Geen aanpassing.
8. Hydrologische isolatie van natuurgebieden zal nooit absoluut zijn en zal de eerstkomende jaren ook niet gerealiseerd zijn. In afwijking van het gestelde van de toelichting zal derhalve voldoende afstand tussen deze natuurgebieden en bedrijven met intensieve veehouderij nodig blijven.	Gezien aard en ligging van betrokken bN bestemmingen i.c. geen reëel probleem. Wel voor nieuwvestiging van belang.	Aanpassing voorschriften.
9. Geen bouwpercelen intekenen waar nog geen bedrijfsvestiging heeft plaatsgevonden. Wijzigingsbevoegdheid daarvoor hanteren.	Betreft percelen met concrete - ten dele reeds gerealiseerde bouwplannen. Situering is overigens geactualiseerd.	Aanpassing.
10. Ter voorkoming van versnippering van het open landschap en i.v.m. aansluiting op infrastructuur (gas, water, electra) wijzigingsbevoegdheid nieuwe bouwpercelen binden aan zones c.q. inschakeling landschapsdeskundige.	Voor zonering op voorhand zijn geen aanwijsbare criteria te hanteren. Inschakeling van agrarische en landschapsdeskundige is meer doelmatig. Hierin is reeds voorzien d.m.v. lid 24 van artikel 5.	Geen aanpassing.

instantie	commentaar	conclusie
11. Agrarisch hulp- en neven-bedrijven zijn te ruim gedefinieerd (art. 1 lid 6).	Akkoord. Aansluiting is gezocht bij het NIROV-model.	Aanpassing.
12. Toetsingscriteria voor agrarische bedrijfs-woningen (art. 5 lid 3 en 4) anders formuleren. In art. 5 lid 17 sub a uiterste grens bepalen.	In beginsel akkoord. De eerste bedrijfswoning kan slechts gebouwd worden indien dit <u>nodig</u> is voor een doelmatige bedrijfsvoering, terwijl de tweede bedrijfswoning <u>noodzakelijk</u> moet zijn voor een doelmatige bedrijfsvoering. Het artikel is met dit uitgangspunt opnieuw geredigeerd.	Aanpassing.
D. Wegen		
13. Dwarsprofielen van de "voornaamste wegen" opnemen conform art. 11 B.R.O.	Akkoord.	Aanpassing.
14. Gedeelte Staakweg bij aansluiting van nieuwe SW47 kan vervallen. Sommige wegen alsnog verkeersbestemming geven.	Akkoord.	Aanpassing.
15. a. Art. 2 lid 1 sub e biedt te ruime aanpassingsbevoegdheid voor ruilverkavelingswegen.	a. Niet juist. Beperkt tot noodzaak ter uitvoering r.v.k.plan.	a. Geen aanpassing.
b. De wegenbestemmingen op de dijken zijn te gedetailleerd.	b. Akkoord.	b. Aanpassing.
16. Toelichting is onvolledig m.b.t. in het streekplan aan de orde zijnde fietsverbindingen. Ook plankaart en voorschriften zijn ter zake onvolledig (zie streekplan richtlijn 51).	Na navraag gedaan te hebben omtrent de exacte situering en de financiering van bedoelde fietspaden, acht het gemeentebestuur het in dit stadium prematuur om een en ander op de plankaart vast te leggen.	Aanpassing.

instantie	commentaar	conclusie
E. Geluidshinder		
17. Alsnog aandacht besteden aan consequenties zonering ingevolge de Wet geluidshinder.	Dit vereist alsnog: a. een raadsbesluit ex art. 74, 2e lid van deze wet (aantal motor voertuigen per etmaal). b. akoestisch onderzoek ter bepaling 55 dB(A) contourlijn langs wegen met hogere voertuigfrequentie; c. beperkende bepalingen m.b.t. nieuw te bouwen agrarische bedrijfs-woningen binnen de 55 dB(A) contourlijn.	- Aanvulling plan toelichting met paragraaf over geluidshinder.
F. Leidingen		
18. Gastransportleidingstrook alsnog (mede-)bestemmen. Eenvoudige aanduiding is onvoldoende.	Akkoord.	Aanpassing kaart en voorschriften.
G. Waterkering		
19. Ook de Kraayenissedijk de bestemming primair waterkering geven.	Stemt niet overeen met een van het Waterschap in febr.'81 ontvangen Reglementsoverzichtskaart.	Geen aanpassing.
H. Burgerwoningen		
20. 10% regeling in art. 7 lid 2 (sub e) en 10% regeling in art. 28 wederzijds koppelen.	Akkoord.	Aanpassing van art. 27
K. Bedrijven		
21. Vestigingen op bedrijfs-terrein bij Melissant beperken tot lokaal verzorgende bedrijven.	- Ingevolge vaste Kroon-jurisprudentie biedt art.10 WRO geen grondslag tot regeling van de herkomst van bedrijven. - Het afzetgebied van bedrijven kan evenmin worden bepaald.	Geen aanpassing.

instantie	commentaar	conclusie
	- Overigens: Staat van Inrichtingen toegevoegd en uitsluiting A-inrichtingen.	
22. a. Strook groenvoorzieningen opnemen ter afscherming bedrijfs-terreintje bij woonwagenplaats.	a. Akkoord.	a. Aanpassing plankkaart.
b. Autosloperij aan de Halsdijk weg-bestemmen en naar andere lokatie verwijzen i.v.m. auto-wrakkenplan ingevolge de Wet afvalstoffen.	b. In de toelichting is beschreven dat weg-bestemmen en verplaatsing pas aan de orde is na gereedkomen auto-wrakkenplan en bekend zijn van de - ook financiële - regelingen.	b. Vooralsnog geen aanpassing.

L. Windturbines

23. a. De wijzigingsbevoegdheid voor windturbines boven 22 m hoogte alsnog aan maximum binden en aan advies landschapsdeskundige.	a. Bij nader inzien is gekozen voor het vrijlaten van de hoogte van windturbines tot 15 m; een vrijstellingsbevoegdheid is gekoppeld aan een advies van de deskundige inzake natuur- en landschap en bij negatief advies aan een verklaring van geen bezwaar van G.S. tot een hoogte van 40 m.	a. Aanpassing.
b. Bestemming windturbine dient te vervallen.	b. Akkoord.	b. Aanpassen.
c. Gezamenlijke realisering op erfscheiding mogelijk maken.	c. Akkoord.	c. Aanpassen.

M. Monumenten

24. Toelichting aanvullen met inventarisatie monumenten en andere cultuurhistorische waarden, waaronder de molen van de polder	Gevraagde inventarisatie vergt veel tijd en kosten welke niet opwegen tegen het effect van een - juridisch discutabele -	Geen aanpassing.
--	--	------------------

instantie	commentaar	conclusie
Dirksland en de Korenmolen De Eendracht. Voor deze molens afzonderlijke (beschermende) regeling treffen.	regeling als "monument" bij bestemmingsplan. Laatstgenoemde molen is overigens in het plan Vroonweg opgenomen.	
N. Hondenkennel		
25. Op plankaart (detail 17) bepierking tot een honden- kennel aangeven.	Onnodige perfectie. Tekst art. 8 is bepalend.	Geen wijziging.
O. Voorschriften		
26. Art. 4 sub a: typefout.	Akkoord.	Aanpassing.
27. Art. 5 opzet aanpassen, zodat criteria van bijv. lid 3 als niet bindende aandachtspunten zijn te hanteren.	Niet bindende aandachts- punten horen niet in de planvoorschriften thuis en scheppen rechtsonzeker- heid.	Geen aanpassing.
28. Art. 5 lid 17 sub a: begrenzing aangeven.	Akkoord. Overschrijding bouwperceelsgrens met maximaal 10 m.	Aanpassing.
29. Art. 5 lid 19. Tekst biedt mogelijkheid tot weg-besturen van bedrijfsbebouwing.	Niet als belanghebbende daar zelf niet om vraagt.	Geen aanpassing.
30. Art. 10 lid 5 sub a: 50 m ² per terrein.	Akkoord.	Aanpassing.
31. Art. 11 lid 3: ongeoor- loofde koppeling aan Hin- derwetgeving.	Akkoord.	Bepaling vervalt.
32. a. Art. 15 onderlinge ver- houding Natuurwaarden versus waterstaats- doeleinden in lid 2 en lid 3 behoeft betere regeling. b. Art. 16 analoog.	a. Akkoord m.b.t. lid 2 (aanvulling met advies natuurbeschermings- deskundige. In lid 3 wordt terugverwezen naar art. 14. b. In dit geval over- bodige perfectie.	a. Aanvulling art. 15 lid 2. b. Geen aanpassing.

instantie	commentaar	conclusie
33. Art. 25 is niet in overeenstemming met Kroonjurisprudentie.	Akkoord.	Aanpassing.

II. Provinciale Waterstaat

1. a. Grenzen hoofdwaterkering Haringvliet aanpassen aan gegevens Waterschap.	a. Akkoord.	a. Aanpassing.
b. Boezemkade ten zuiden van Zuiderdiep primaire bestemming waterkering geven.	b. Stemt niet overeen met Reglementsoverzichtskaat van het Waterschap. Gelet op A(z) bestemming en reglement ook overbodig.	b. Geen wijziging.
c. In art. 18 is verhouding tot waterkering onvoldoende geregeld.	c. Alsnog te regelen overeenkomstig art. 14 lid 8.	c. Aanvulling van art. 18.
2. Niet alle hoofdwatgangen zijn bestemd. Zonodig pri-maat waterhuishouding aangeven.	Zie toelichting: Waterstaatkundige functie wordt en kan ook niet ongedaan worden gemaakt. Keurbevoegdheden blijven onverminderd van kracht.	Geen wijziging.
3. a. Nieuw tracé SW47: aansluiting Staakweg.	a. Zie PPC onder 14.	
b. Ontsluiting woonwagen-kamp doortrekken naar Staakweg.	b. Akkoord.	b. Aanpassing.
c. Bermstroken langs ter-tiaire wegen nrs. 114, 115 en 116 in verkeers-bestemming brengen.	c. Akkoord.	c. Waar nodig aanpassing plankaart.
d. Omleidingsweg Gelderse-dijk opnemen.	d. Akkoord.	d. Aanpassing.
e. Toekomstige realisering tracé SW47 tussen Dam-dijk en Melissant veilig stellen door aangepaste regeling.	e. Is veilig gesteld door bestemming A(z).	e. Geen wijziging.
4. Aandacht besteden aan Wet geluidhinder.	Zie PPC onder punt 17.	
5. Regeling treffen ter bescherming monumentale en cultuurhistorische waarden.	Zie PPC onder punt 24.	
Windvang van de Eendracht kan belemmerd worden door bosbestemming.		

instantie	commentaar	conclusie
6. a. Opmerkingen m.b.t. windturbines.	a. Zie PPC onder punt 23.	
b. Rond autosloop- en caravanterrein groenstrook geven.	b. Zie ook PPC onder punt 22a.	

III. Waterschap Goeree Overflakkee

1. Keurbevoegdheid omvat bredere strook dan de bestemming "primair waterkering".	Akkoord.	Aanpassing.
2. Subbestemming "landschapsbouw" voor hoofdwaterkering Zuiderdiepdijk laten vervallen.	Akkoord.	Aanpassing.
3. De bestemming bNWW leidt tot aanlegvergunningsver-eiste voor reglementaire taakuitoefening door het waterschap. Dit is ongewenst.	Reeds bij KB Vlagtwedde (4-12-1974) en vele malen nadien, is ten principale uitgesproken dat om redenen van natuurbehoud ook de waterschappen gebonden kunnen worden aan (o.m.) het aanlegvergunningenstelsel.	Geen wijziging.
4. Boezemkade aan zuidzijde Zuiderdiep primair voor waterkering bestemmen.	Stemt niet overeen met Reglementsoverzichtskaart.	Geen wijziging.
5. Alle hoofdwatervgangen en boezemwateren primair voor waterstaatsdoeleinden bestemmen.	Zie bij PWS punt 2.	
6. In art. 23 lid 2 baggeropslag i.v.m. onderhoud watervgangen vrij laten.	Akkoord. Opgenomen in lid 3 (nieuw).	Aanpassing.
7. Bestemmingen t.b.v. dagrecreatie; bos; landschapsbouw ter plaatse van suikerbietenopslag wijzigen in A(z).	Zolang nog geen sprake is van daadwerkelijke realisering van deze bestemmingen, kan het huidige gebruik ongehinderd worden voortgezet.	Geen wijziging.
8. Aanlegvergunningsverplichting m.b.t. watervgangen in bN gebied (art. 14 lid 3) schrappen.	Zie punt 3.	Geen wijziging.

instantie	commentaar	conclusie
9. Gelet op voorlopige karakter van het rvk-plan van wegen en waterlopen de thans nog bestaande openbare wegen als zodanig bestemd houden.	Bij bestemmingsplan kan de openbaarheid van wegen niet worden vastgelegd en ook niet ongedaan worden gemaakt. Het ontbreken van de verkeersbestemming - in relatie tot rvk-plan - doet aan het feitelijk bestaan van de betrokken wegen en hun openbaarheid dus niet toe of af.	Geen wijziging.
10. Rooilijnafstand t.o.v. tertiaire wegen dient ingevolge de "Wegenverordening Zuid-Holland" op 20 m te worden gesteld (art. 4).	Akkoord.	Aanpassing art. 4.

IV. Rijkswaterstaat

1. Gedeelte Slijkplaat valt uitsluitend onder bN bestemming. Heeft echter ook waterstaatkundige functie.	Akkoord.	Aanpassing.
2. Bestemming Waterkering verhindert de plaatsing van scheepvaarttekens aan de Zuiderdiepdijk en de Herkingse- en Klinkerlandse Zeedijk. Daarom voorkeur voor bestemming Waterstaatsdoeleinden, subbestemming Waterkering.	Aan dit bezwaar is tegemoet te komen door bedoelde tekens in art. 17 mogelijk te maken.	Aanpassing art. 17.
3. Redactionele aanpassingen in de artikelen 6, 15 en 16.	Akkoord.	Aanpassingen art. 6, 15 en 16.
4. Uitvoerbaarheid van "landschapsbouw" op dijken (art. 18) staat ter beoordeling van het Waterschap.	Voor kennisgeving.	Geen wijziging.

instantie	commentaar	conclusie
<u>V. H.I.D. Landinrichting</u>		
1. Agrarische produktietak als een geheel te beschouwen. Beperkingen m.b.t. teelten of teeltvormen en/of aparte bouwvoorschriften horen daarin niet thuis, tenzij uit de doeleindenomschrijving blijkt, dat dit planologisch nodig is.	Art. 5 lid 1 geeft een beperkte doeleindenomschrijving welke als zodanig overeenkomt met de in de toelichting beschreven planologische doelstellingen en ook reeds in het voorgaande plan aan de orde is. Visie H.I.D. stemt ook niet overeen met de vaste Kroonjurisprudentie.	Geen wijziging.
2. Afzonderlijke windturbinebestemming is niet juist.	Akkoord.	Aanpassing.
3. Bestemmingsregeling voor dijken met doeleinden van landschapsbouw bij voorkeur in een bestemming ("dijken") onderbrengen. Opritten niet bestemmen.	Vergt tijdrovende ingreep in bestaande opzet van kaart en voorschriften waarvan resultaat niet bij voorbaat "beter" is. Akkoord.	Geen aanpassing.
4. Redenen van bestemming verkeer niet altijd duidelijk.	Zie ook onder Waterschap Goeree-Overflakkee onder punt 9.	Geen aanpassing.
5. Bosaanplant bij het Sas van Dirksland is geen onderdeel van rvk-landschapsplan.	Is onderdeel van plan tot inrichting voor dagrecreatie voor gebied langs de haven.	Geen aanpassing.
6. Stortplaats landbouwafval langs haven is aandachtspunt.	Zie bij PPC punt 3.	
7. Opmerkingen m.b.t. voorschriften: - Art. 1 lid 5 sub a en d - Art. 1 lid 6. - Art. 3 lid 1 t/m 3 is ondoorzichtig.	- Definities zijn juridisch voldoende duidelijk: reeds vele jaren gangbaar en door de Kroon nimmer onjuist bevonden. - Zie PPC onder punt 11. De leden 1, 2 en 3 geven ieder voor zich duidelijk de relatie met de codering op de plankaart.	Geen wijziging. Geen wijziging.

instantie	commentaar	conclusie
- Art. 5 lid 1 sub e dient ook waterdoorvoer te omvatten.	Akkoord.	Aanpassing.
- Art. 5 lid 3 beperken tot eerste bedrijfswoning: meer criteria opnemen.	Zie PPC punt 12.	
- Vrijstelling silo's conform Kroonjurisprudentie tot 25 m (art. 5 lid 14).	Akkoord.	Aanpassing.
- Waarom bezwarenprocedure belanghebbenden binnen 150 m? (art. 5 lid 16a).	Bij nader inzien inderdaad te zware procedurele belasting.	Art. 5 lid 16 sub a vervalt.
- Art. 5 lid 17 waarom hier niet de 2 ha regeling?	Voor alle agrarische bedrijven is een lijn getrokken.	Geen aanpassing.
- Art. 5 lid 21 sub c: 300 m terugbrengen tot 100 m.	Reeds uitvoerig aan de orde geweest in (Kroon-) procedure vorige plan; bovendien: i.e. zijn niet de reeds bestaande bedrijven, doch eventuele nieuwe vestigingen aan de orde.	Geen wijziging.
- Art. 5 lid 21 sub e: Afstandsmaat 250 m t.o.v. verkeersbestemming vervangen door meer genuanceerde regeling in voorschriften en/of plankaart.	Huidige regeling is eenvoudig en duidelijk en beantwoordt aan realiteit van (o.m.-) korte afstanden tot wegen.	Geen wijziging.
- Art. 14 lid 6a: in de bN-bestemming komen ook weidegronden voor.	Akkoord.	Aanpassing.
- Op plankaart ook recreatieve verbinding Molendijk-Melissant bouselementen aangeven.	Akkoord.	Aanpassing.

VI. Landbouwschap

1. Bouwpercelen van minder dan 1 ha alsnog vergroten.	Akkoord.	Aanpassing.
2. a. Intensieve veehouderij op bestaande bedrijven niet slechts als neven-tak doch onbeperkt toe staan. Nieuwe gespecialiseerde vestigingen bij wijzigingsbevoegdheid mogelijk maken.	a. Intensieve veehouderij als hoofdtak blijkt nauwelijks voor te komen en in de nabije toekomst ook niet te verwachten. Nieuw-vestiging d.m.v. wijzigingsbevoegdheid is in de voorschriften geregeld.	Geen aanpassing.

instantie	commentaar	conclusie
b. Zone rond bebouwde kom beperken tot 100 m.	b. Zie punt 7 HID Landinrichting.	Geen aanpassing.
3. De beperkingen m.b.t. de witlofkwekerij als gespecialiseerd bedrijf vinden geen steun in overwegingen van ruimtelijke ordening. Onderscheid hydrocultuur evenmin.	Deze opmerking gaat geheel voorbij aan de lokale omstandigheden en toekomstverwachtingen (zie toelichting). Wel aanleiding om wijzigingsbevoegdheid te vervangen door een vrijstelling.	Aanpassing art. 5.
4. Binnen de bouwpercelen kassen toestaan i.v.m. eventuele toekomstige ontwikkelingen. Zie KB Heinenoord van 23-11-1981.	Dergelijke ontwikkelingen zijn blijkens de toelichting niet te verwachten. Verwijzing naar KB Heinenoord is daarom niet juist. Overigens: ook reeds in voorgaande Kroonprocedure uitdrukkelijk aan de orde geweest.	Geen aanpassing.
5. Afstandsmaat voor 2e bedrijfswoning (art. 5 lid 4c) is - gegeven de begrenzing voor de bouwpercelen - onnodig en kan dusodeloos belemmerend werken.	Zie PPC punt 12.	
6. a. Max. inhoudsmaat bedrijfswoningen (art. 5 lid 12) is overbodig. Zie KB Rockanje 7-4-1982.	a. Maximale inhoudsmaat is conform vigerende plannen gesteld op 500 m ³ (zie GS circulaire d.d. 18-4-1984).	a. Aanpassing.
b. Vrijstelling bieden voor overschrijding goot- en nokhoogten.	b. De aangegeven goot- en nokhoogten (woningen: goot 4 tot 6 m, nok 9 m) (bedrijfsbebouwing goot 7 m, nok 10 m), blijken in de praktijk ruimschoots voldoende.	b. Geen aanpassing.
7. a. In regeling windturbines geen hinder- en veiligheidsaspecten regelen.	a. Akkoord; zie hoofdstuk 7 onder b van de toelichting.	a. Aanpassing.
b. Tot 40 m vrijstellingsbevoegdheid i.p.v. wijzigingsbevoegdheid.	b. Zie bij PPC punt 23.	b. Geen aanpassing.
c. Landschapsadvies niet nodig.	c. Windturbines zijn landschapsdominerende elementen, ongeacht de bestemming van de grond.	c. Geen aanpassing.

instantie	commentaar	conclusie
8. Verbodsbepalingen van art. 14 (bN-bestemming) lid 6 sub a en b zijn m.b.t. de dijken in strijd met het gestelde in de toelichting.	Slechts juist m.b.t. lid 6 sub a. Zie ook bij HID Landinrichting onder punt 7. Niet juist m.b.t. gebruik chemische meststoffen en bestrijdingsmiddelen. De betrokken natuurwaarden zouden daardoor verloren gaan.	Aanpassing art. 14 lid 6 sub b.

VII. Ruilverkavelings-
commissie De Stelle

Detailopmerkingen m.b.t. de plankaart en toelichting.	Deze kunnen worden overgenomen, voor zover van enig direct belang.	Aanpassingen.
---	--	---------------

VIII. Ruilverkavelings-
commissie Flakkee

Als sub VII.	Zie sub VII.	Aanpassingen.
--------------	--------------	---------------

IX. Inspectie Natuurbehoud en
Openluchtrecreatie

1. Verwijzing naar streekplan i.v.m. verblijfsrecreatieve voorzieningen (Dirkslandse Haven, Baarschootse Kreek).	Zie bij PPC punt 2.	
2. Westplaat - buitengronden bN bestemming geven, conform vigerende streekplan en aangrenzende bestemming in Middelharnis.	Zie PPC punt 4a.	
3. Recreatie benoorden de Dirkslandse Haven is prematuur.	Theoretisch wellicht juist. Heeft geen praktische gevolgen voor bestaande situatie.	Geen aanpassing.
4. Bestemming bN voor Slijkplaat begrenzen volgens laagwaterlijn.	Overbodige perfectie. Bovendien in de tijd geen vast gegeven.	Geen aanpassing.

instantie	commentaar	conclusie
<u>X. Inspectie R.O.</u>		
1. Opmerking m.b.t. auto-sloperij Halsdijk.	Zie PPC punt 22b.	
2. Detailopmerkingen m.b.t. voorschriften.	Voor zover terecht en van Aanpassingen. direct belang overgenomen. Zie ook bij PPC.	
<u>XI. Rijksconsulent voor Handel, Ambachten en Diensten</u>		
- Voor artikel 11 wordt andere redactie voorgesteld.	Akkoord.	Aanpassing.

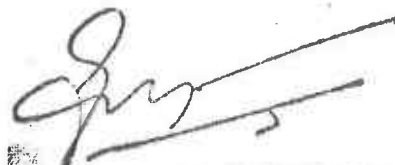
Behoort bij besluit van gedeputeerde staten
van Zuid-Holland

Nr. B 23318/1.

's-Gravenhage, 14 OKT. 1986

Mij bekend

De griffier der staten

J. P. HOPMAN

Kernpunten, richtlijnen en aanbevelingen uit het streekplan Zuid-Holland Zuid

Zoals in hoofdstuk 5 van de toelichting op dit bestemmingsplan is aangegeven, bevat het streekplan Zuid-Holland Zuid een aantal beleidsuitgangspunten, die te zamen de planologische strategie van het provinciaal bestuur vormen. Deze uitgangspunten worden voor elf afzonderlijke beleidssectoren uitgewerkt in de vorm van zgn. kernpunten, richtlijnen en aanbevelingen. Van de sectoren, die met name van belang zijn voor het onderhavige landelijk gebied, zijn onderstaand de belangrijkste beleidsaanbevelingen weergegeven.

a. Ruimtelijke hoofdstructuur en inrichting

Daaromtrent wordt in het streekplan onder meer het navolgende opgemerkt: "Het van oudsher samengaan van diverse vormen van ruimtegebruik op beide eilanden dreigt steeds meer verloren te gaan, doordat "sterkere" functies de "zwakkere" verdringen. Vanuit de wens de betrokken functies - recreatie en landbouw respectievelijk natuur en landschap- zich onderling evenwichtig te laten ontwikkelen, zijn daartoe strekkende regulerende maatregelen nodig. Het ruimtelijk beleid ten aanzien van het landelijk gebied is dan ook gericht op het behouden en versterken van de differentiatie, uiteenlopend van een strikte scheiding tot een verweving van functies, afhankelijk van de mate waarin de functies elkaar verdragen. Een dergelijk zoneringsbeleid past het best bij het streven, de specifieke kwaliteiten van het landelijk gebied te benutten. In het overgrote deel van het binnendijs gebied blijft de agrarische functie hoofdfunctie; in het overgrote deel van het buitendijs terrein en het duingebied blijft dan wel wordt de natuur de hoofdfunctie. Door maatregelen te nemen die de aantrekkelijkheid en toegankelijkheid van de agrarische gebieden voor voetgangers en fietsers vergroten, wordt ook aldaar het (extensief) recreatief medegebruik bevorderd. De belangen van natuur en landschap verdragen zich niet langer overal met die van de landbouw. In geval van zeer kwetsbare natuurwaarden zal scheiding van functies noodzakelijk zijn, bijvoorbeeld door reservaatvorming. In veel andere gevallen zal onder bepaalde voorwaarden meervoudig gebruik van gebieden met natuur- en/of landschapsvoorwaarden mogelijk blijven" (einde citaat).

Deze benadering heeft geleid tot het navolgende kernpunt (K-9):

- Zonering van het landelijk gebied, gericht op scheiding of verweving van de functies landbouw, recreatie en natuur, afhankelijk van de mate waarin deze functies elkaar verdragen en aanvullen. Voor het binnendijs gebied, met uitzondering van de Kop van Goeree, blijft hierbij de landbouw hoofdfunctie. Voor de buitendijkse terreinen staat de natuurfunctie voorop; afhankelijk hiervan kan de recreatie zich verder ontwikkelen.

b. Recreatie

In zijn algemeenheid wordt hieromtrent opgemerkt, dat de recreatie zich binnen de randvoorwaarden van het agrarisch gebruik en het natuurbeheer verder zal kunnen ontwikkelen. Speciale aandacht is onder meer vereist voor het tekort aan extensieve recreatiemogelijkheden, het ongereguleerde gebruik van de vaak kwetsbare oevers en de landschappelijke inpassing van verblijfsrecreatiecomplexen.

Voor wat betreft de verblijfsrecreatie wordt een gereguleerde groei voorgestaan. Het wordt gewenst geacht in het plangebied van het streekplan tot 1985 te volstaan met een uitbreiding van het aantal onderkomens overeenkomstig de bestaande plannen en andere voorgenomen ontwikkelingen, voorzover ze aan de richtlijnen voldoen. Het aantal onderkomens kan daarmee tussen 1980 en 1985 toenemen met maximaal zo'n 2.000. Ook hier zullen ervaringen wat betreft de effecten van deze uitbreiding moeten uitwijzen, in hoeverre een verdere groei verantwoord is. Een uitbreiding in de periode 1985-1990 met ten hoogste zo'n 1.500 onderkomens lijkt aanvaardbaar.

De nieuwe onderkomens dienen complexgewijze tot stand te komen, met een groter sociaal rendement dan thans het geval is (verhuur in plaats van verkoop, betere spreiding over de seizoenen). De situering dient aan te sluiten op de voorgestane zonering, dat wil zeggen: een zekere spreiding over het plangebied, in de nabijheid van aantrekkelijke gebieden en in aansluiting op bestaande bebouwing.

Bij de intensieve dagrecreatie wordt een sterke differentiatie voorgestaan naar aard en omvang van de te creëren voorzieningen, uiteenlopend van eenvoudige voorzieningen en kleine elementen tot zones en concentratiepunten met een bovenlocale of zelfs (boven)regionale functie. Voor de extensieve recreatie wordt vooral gedacht aan het stimuleren van een functieverweving door een recreatief medegebruik van natuur- en landbouwgebieden. Daartoe is het noodzakelijk te komen tot een uitbreiding van het net van fietsverbindingen, alsmede de aanleg van gespreid voorkomende eenvoudige voorzieningen in samenhang met landschapsverbetering en natuurbouw.

Bovenstaande benadering heeft geleid tot de navolgende richtlijnen:

- Bij vestiging of uitbreiding van intensief te benutten recreatieve voorzieningen dient aan de volgende criteria met betrekking tot situering te worden voldaan (richtlijn 17):
 - buiten natuurwetenschappelijk waardevolle gebieden;
 - in gebieden waar een goede inpassing in de landschapsstructuur mogelijk is;
 - aansluitend op de bebouwde kom en/of reeds bestaande recreatievoorzieningen;
 - qua omvang in een redelijke verhouding tot de eventueel nabijgelegen kern;
 - ten aanzien van voorzieningen met een (boven) regionale functie binnen de stedelijke invloedssfeer: bereikbaar per openbaar vervoer.
- Bestemmingsplannen voor het buitengebied, landinrichtingsplannen, ruilverkavelingsplannen, beheersplannen en regionale plannen conform de Plannings Procedure Openluchtrecreatie van C.R.M. dienen aandacht te besteden aan mogelijkheden voor realisering van verspreide elementen ten behoeve van extensieve recreatie en aan mogelijkheden voor recreatief medegebruik van het landelijk gebied. Uitzondering vormen die gebieden, waar de agrarische bedrijfsvoering of de natuur schade zou ondervinden, die niet door beheers- of inrichtingsmaatregelen kan worden voorkomen (richtlijn 18).
- In bestemmingsplannen voor het buitengebied dient te worden aangegeven of, en zo ja waar en onder welke voorwaarden met betrekking tot landschappelijke aankleding en milieuhygiëne het "toeristisch kamperen" en/of het "kamperen bij de boer" kan worden toegelaten (richtlijn 19).

c. Landbouw

Ten aanzien van deze beleidssector wordt in zijn algemeenheid het navolgende opgemerkt: "Goeree-Overflakkee en de Hoeksche Waard maken deel uit van het zuidwestelijk zeekeleigebied; zij behoren tot de belangrijkste akkerbouwgebieden van Nederland. Het behoud en de verdere ontwikkeling van deze positie is noodzakelijk. In de weidebouwgebieden zijn vaak grote natuurwetenschappelijke waarden aanwezig; verdere landbouwkundige verbeteringen in deze gebieden dienen terughoudend te worden benaderd. In verband met de landschappelijke waarden van het gebied geldt dit ook voor uitbreiding van de glastuinbouw, met uitzondering van een hervestingsgebied in het noorden van de Hoeksche Waard. Rekening houdend met andere belangen, kan de landbouw zich verder ontwikkelen door:

- uitvoering van de ruilverkavelingen De Stelle en Flakkee;
- verbetering van de agrarische produktie-omstandigheden in overige gebieden.

Daarbij dienen de mogelijkheden die de ruilverkaveling biedt om natuur-en landschapswaarden veilig te stellen, optimaal te worden benut.

Daarnaast zijn in een aantal gebieden dermate grote natuurwetenschappelijke en/of landschappelijke waarden aanwezig, dat hierbinnen reser vaatvorming of beheersvorming of beheersregelingen gewenst zijn.

Landbouwkundige verbeteringen kunnen hier slechts worden uitgevoerd voor zover bovengenoemde waarden niet verminderen".

Naast het kernpunt (K34) dat de ruilverkavelingen De Stelle en Flakkee dienen te worden uitgevoerd, hebben deze uitgangspunten geleid tot de navolgende, voor het landelijk gebied van belang zijnde richtlijnen:

- Agrarische bebouwing dient uitsluitend te worden opgericht binnen de op de plankaart van het bestemmingsplan aan te geven bouwpercelen, en is alleen toelaatbaar voor volwaardige agrarische bedrijven. Nieuwe bedrijfscentra daarbuiten zijn mogelijk indien de noodzaak daartoe is aangetoond, door middel van een wijzigingsbevoegdheid. Bij situering van nieuwe bouwpercelen dient rekening te worden gehouden met de bestaande structuur van het landschap (richtlijn 21).
- In bestemmingsplannen voor het buitengebied dient nieuwbouw ten behoeve van een niet-agrarische functie en voor landbouw als nevenberoep of als hobby te worden geweerd. (Her)vestiging van agrarische hulp- en nevenbedrijven dient op bedrijfsterrein plaats te vinden (richtlijn 22).
- In bestemmingsplannen voor het buitengebied kunnen de ontwikkeling van bestaande intensieve veehouderij als neventak tot hoofdtak en de vestiging van nieuwe intensieve veehouderijbedrijven (als zelfstandig bedrijfstype) slechts worden toegestaan op die plaatsen, waar de schade voor het landschap en het milieu tot een aanvaardbaar niveau kan worden beperkt.
In het algemeen is intensieve veehouderij slechts als neventak op bestaande agrarische bedrijven toelaatbaar (richtlijn 23).

Overige niet-grondgebonden agrarische bedrijven dienen als zelfstandig bedrijfstype zoveel mogelijk op een agrarisch bedrijfsterrein te worden gesitueerd. Als neventak is deze (agrarische) produktievorm ook toelaatbaar op bestaande agrarische bedrijven.

Agrarische hulp- en nevenbedrijven dienen zoveel mogelijk op een (agrarisch) bedrijfsterrein te worden gesitueerd.

- Al deze bedrijfstypen kunnen, gehoord een agrarisch en een landschapsdeskundige, door middel van een planwijziging ex art. 11 W.R.O. ook worden toegestaan op voormalige agrarische bedrijven die hun functie hebben verloren, mits verkeerstechnisch, landschappelijk en milieuhygienisch verantwoord (richtlijn 24).
- In landschappelijke kwetsbare gebieden is een silohoogte van meer dan 15 meter niet toelaatbaar, waarbij de bouw van een torensilo van 12-15 meter gebonden moet worden aan een vrijstellingsbevoegdheid van Burgemeester en Wethouders. In landschappelijk minder kwetsbare gebieden geldt een maximum van 20 meter, waarbij de bouw van een torensilo van 15-20 meter gebonden moet worden aan een vrijstellingsbevoegdheid van Burgemeester en Wethouders.
Bij hoge uitzondering kan door middel van een wijzigingsbevoegdheid door Burgemeester en Wethouders een torensilo van meer dan 20 meter hoogte tot maximaal 23 meter worden toegestaan. Voor het verlenen van de vrijstellingen wordt een agrarisch- en een landschapsdeskundige gehoord en is een verklaring van geen bezwaar van Gedeputeerde Staten vereist (richtlijn 25).
 - In agrarische gebieden met natuur- en/of landschapsbehoud dienen niet alleen ten aanzien van de bebouwing, maar ook ten aanzien van andere werken beperkingen te worden gelegd, onder andere door middel van een aanlegvergunningstelsel. Afhankelijk van de aard van het gebied valt daarbij te denken aan:
 - aanleg of ingrijpende verbetering van landbouwontsluitingswegen;
 - werkzaamheden in verband met belangrijke peilwijzigingen;
 - slootdemping, aanleg van bedrijfspaden en watergangen;
 - scheuren van grasland.
 - Voor het verlenen van deze aanlegvergunningen is een positief advies van een agrarisch deskundige en een natuur- en/of landschapsdeskundige vereist. Bij een afwijzend advies is een verklaring van geen bezwaar van Gedeputeerde Staten nodig (richtlijn 26).

Binnen de concentratiegebieden voor specifieke glastuinbouw dienen bij bestemmingsplan gronden te worden aangewezen uitsluitend bestemd voor vestiging van tuinbouw onder staand glas. De omvang van deze bestemming wordt bepaald door de gebiedsspecifieke behoefte (richtlijn 27).

Binnen de concentratiegebieden voor gemengde (opengronds/glas) tuinbouw kunnen bestaande gemengde tuinbouwbedrijven zich als zodanig ontwikkelen en waar nodig verplaatsen. Deze bedrijven mogen maximaal 5000 m² staand glas oprichten.
In deze gebieden zijn nieuwe specifieke glastuinbouwbedrijven niet toelaatbaar. Op bestaande zodanige bedrijven is de "2-ha regeling" van toepassing (richtlijn 28).

Buiten de agrarische gebieden zoals genoemd in 27 en 28 is het oprichten van staand glas slechts toegestaan voor bestaande bedrijven die duurzaam voor intensieve tuinbouw zijn ingericht.
Voor de specifiek voor de glastuinbouw ingerichte bedrijven geldt hierbij de "2 ha regeling" voor gemengde tuinbouwbedrijven de "5000 m²-regeling". Hervestiging van bestaande gemengde tuinbouwbedrijven binnen de eigen gemeente, voor zover niet behorend tot het kerngebied van de bufferzone, is mogelijk binnen de "5000 m²-regeling" onder voorwaarde van een goede landschappelijke situering.

Voor bestaande opengrondstuinbouwbedrijven is het oprichten van staand glas slechts toegestaan tot een maximum van een paar honderd m², aansluitend op de bedrijfsgebouwen.

In agrarische gebieden met natuur- en/of landschapsbehoud is, in afwijking van het bovenstaande, het oprichten van staand glas slechts toegestaan voor bestaande bedrijven die duurzaam voor intensieve tuinbouw zijn ingericht tot een maximum van een paar honderd m² staand glas aansluitend op de bedrijfsgebouwen. Hervestiging is hier niet toegestaan.

Voor fruitteeltbedrijven is het oprichten van staand glas niet toegestaan (richtlijn 29).

d. Natuur

Ten aanzien van dit beleidsobject wordt in zijn algemeenheid gesteld dat er een veiligstelling van terreinen met natuurwaarden dient plaats te vinden door middel van bestemming als natuurgebied, en aankoop en/of beheer. Voor alle waardevolle terreinen, met voorrang voor de reeds beschermde, dienen beheersplannen te worden opgesteld, waarin tevens een eventueel agrarisch en/of recreatief medegebruik wordt geregeld. In gebieden met natuurwaarden, waar de milieu-omstandigheden zich in de planperiode zullen wijzigen, zouden door natuurbouw de natuurlijke potenties kunnen worden uitgebouwd. Vervolgens wordt in het streekplan onderscheid gemaakt tussen het buitendijkse- en binnendijkse gebied. Voor zover van belang voor Dirksland wordt de navolgende benadering voorgesteld:

- Buitendijks:

Aanwijzing tot beschermd natuurmonument krachtens de Natuurbeschermingswet is gewenst voor alle waardevolle buitendijkse terreinen en ondiepe wateren. Deze zullen bij voorkeur in beheer bij natuurbeschermingsinstanties moeten komen. Het zoute milieu van de Grevelingen dient gehandhaafd te blijven in verband met de gewenste milieudifferentiatie van het Deltagebied. Voor de landbouw is de zoetwatervoorziening voor Goeree-Overflakkee gewaarborgd vanuit het Haringvliet. Om een aantal verloren gegane natuurwaarden te herstellen, is het gewenst de gescheurde grasgorzen langs het Haringvliet weer in grasland beheer te brengen.

- Binnendijks:

Naast waardevolle binnendijkse natuurterreinen en -elementen, dienen ook de waarden in agrarische gebieden die van belang zijn voor vogels en/of vanwege de vegetatie te worden veiliggesteld. Enkele gebieden in de ruilverkaveling Flakkee (in uitvoering) komen in aanmerking voor reservaatvorming en/of beheersregelingen in het kader van de Relatienota. Karakteristieke elementen als dijken, kreken en wielen dienen te worden beschermd door bestemming en beheer af te stemmen op hun waarden. De overige agrarische gebieden dienen hun open en rustig karakter te behouden.

Een en ander heeft in het streekplan geleid tot de navolgende kernpunten, richtlijnen en aanbevelingen:

- Het veiligstellen van de natuurwaarden van de buitendijkse terreinen en ondiepe wateren door daartoe strekkende bestemming, en aankoop en/of beheer (kernpunt 40).
- Het tot stand komen van beheersplannen voor de buitendijkse natuurterreinen, mede gericht op het agrarisch en/of recreatief medegebruik (kernpunt 41).

- Handhaving van het zoute milieu van de Grevelingen (kernpunt 42).
- In het buitengebied dienen de natuurwaarden te worden geïnventariseerd. Deze natuurwaarden dienen door een adequate bestemmingsregeling te worden beschermd (richtlijn 30).
- In gebieden met natuur als hoofdfunctie is agrarisch en/of recreatief medegebruik mogelijk, indien is aangetoond dat medegebruik geen ontoelaatbare schade zal veroorzaken. In de bestemmingsvoorschriften dienen de aard en omvang van de eventuele agrarische en/of recreatieve activiteiten en de daarmee samenhangende ontsluiting en overige voorzieningen te worden geregeld. Bebouwing van enige omvang, peilverlaging, aanleg van wegen, ontgronding of ophoging, en verwijdering van vegetatie dienen in deze gebieden te worden uitgesloten. Met uitzondering van de normale onderhoudswerkzaamheden dient voor werken en/of werkzaamheden een aanlegvergunning te worden geëist (richtlijn 31).
- Het verdient aanbeveling dat nieuwe fiets- en voetpaden in gebieden met natuur- en/of landschapswaarden een zodanige uitvoering krijgen, dat de waarden van deze gebieden intact blijven (aanbeveling 20).
- Het verdient aanbeveling dat gebieden die grenzen aan een natuurgebied en die voor de waarden van het natuurgebied van belang zijn, een zodanige bestemming krijgen, dat de betekenis van deze gebieden voor de waarde van het natuurgebied gehandhaafd blijft (aanbeveling 21).

e. Landschap

De belangrijkste kenmerken van dit beleidsaspect worden in het streekplan als volgt omschreven: Goeree-Overflakkee maakt deel uit van de grote open ruimte van zuidwest-Nederland, waar de landschappelijke kwaliteiten in belangrijke mate worden bepaald door het open, grootschalige en niet-verstedelijkte karakter. Onder meer door de sterke groei van de recreatie, de intensivering van de landbouw en de uitgroei van dorpen en infrastructuur, is het landschap op verscheidene plaatsen aan veranderingen onderhevig. Het beleid richt zich op behoud van de karakteristieke landschapsstructuur, waarbij de volgende aspecten van belang zijn:

- veiligstelling van kenmerkende landschappelijke en cultuur-historische patronen en elementen;
- verbetering en accentuering van de landsschapsstructuur waar deze verzwakt of aangetast is;
- inpassing van infrastructuur, recreatie- en dorpsontwikkelingen in de landschapsstructuur.

Voorop staat het behoud van het open karakter van de polders, waarbij kenmerkende landschapsstructurende elementen als dijken, kreken en beplantingen dienen te worden veiliggesteld. Storende elementen die het open, landelijk karakter aantasten dienen zoveel mogelijk te worden geweerd en een plaats te krijgen bij de kernen of op de bedrijfs-terreinen. Indien een situering in het landelijk gebied onvermijdelijk is, is een zorgvuldige inpassing in het landschap noodzakelijk. De karakteristiek van dorpskernen en de vaak daarbijbehorende dorpsHAVEN moet als zodanig behouden blijven. Lokale recreatieve voorzieningen, maar ook die ten behoeve van de water- en verblijfsrecreatie, dienen in of in de buurt van de kernen gesitueerd te worden. Om het open karakter te behouden, wordt verder de ontwikkeling van de glastuinbouw terughoudend benaderd.

Nieuwvestiging is - met uitzondering van een speciaal hervestigingsgebied voor specifieke glastuinbouw in het noorden van de Hoeksche Waard - ongewenst. Bij eventuele hervestiging van opengronds-glastuinbouwbedrijven dient aandacht te worden besteed aan inpassing in de landschapsstructuur. Naast landschapsbehoud is in veel gevallen ook landschapsbouw wenselijk. Daarbij gaat het vooral om een versterking van de bestaande landschapsstructuur. Belangrijk is in dit kader de beplanting van een aantal dijken op Goeree-Overflakkee. Ten einde de dorpsstructuur te versterken, is het tevens van belang een aantal dorpshavens door middel van beplanting te accentueren. Bij een aantal kernen, met name op Goeree-Overflakkee, zijn kleine boselementen gewenst. Een groot aantal van deze maatregelen kan worden gerealiseerd in het kader van de ruilverkavelingen Flakkee en De Stelle. Volledige uitvoering van de landschapsplannen van de ruilverkavelingen is geboden. Afscherpende beplanting is gewenst waar de visuele invloed van bedrijven, recreatiecomplexen, infrastructuur of woonbebouwing een aantasting vormt van het open landschap".

Het bovenstaande heeft geleid tot de volgende kernpunten, richtlijnen en aanbevelingen:

- Bescherming van de openheid en van karakteristieke kreken, dijken en beplantingen in het gebied (kernpunt 47).
- Uitvoering van de landschapsplannen in het kader van de ruilverkavelingen De Stelle en Flakkee (kernpunt 48).
- Landschapsbouw, vooral gericht op beplanting van landschapsstructurerende dijken (kernpunt 49).
- In het buitengebied dienen de landschappelijke, cultuurhistorische en archeologische waarden te worden geïnventariseerd. Deze waarden dienen door een adequate bestemmingsregeling te worden beschermd, waarbij zonodig de omgeving wordt betrokken (richtlijn 32).
- Bij voornoemde inventarisatie en bestemmingsregeling verdienen bijzondere aandacht:
 - boerderijen, dijkbebouwing en dorpssilhouetten met grote landschappelijke en/of cultuurhistorische waarde; deze waren te handhaven; nieuwbouw vereist een zorgvuldige inpassing;
 - de aanwezige beplantingselementen, wielen, tiendwegen, kaden, kweldammen, kreken, dijken, schurvelingen, landscheidingen en archeologische monumenten; deze waren als zodanig te bestemmen en door middel van voorschriften of inrichtings- en/of beheersmaatregelen veilig te stellen;
 - rondom molens en andere vrijliggende cultuurhistorische monumenten ware een zone van bebouwing en zonodig van hinderlijke beplanting te vrijwaren (aanbeveling 22).
- Het verdient aanbeveling om de op de streekplankaart aangegeven boselementen, landschapselementen voor stedelijke afscherming en elementen voor landschappelijke accentuering in bestemmingsplannen op te nemen (aanbeveling 23).

f. Verkeer en vervoer

Volgens het streekplan zal in de eerste helft van de planperiode de omleidingsroute van secundaireweg 47 bij Middelharnis gereed komen. Voor wat betreft de omleiding van deze weg rond Dirksland wordt opgemerkt, dat

wegens beperkte financiële mogelijkheden deze aanleg in de planperiode vermoedelijk niet is te verwachten.¹⁾ Toch is deze omleiding als reservering op de kaart van het streekplan opgenomen, ten einde aanleg na de planperiode niet onmogelijk te maken.

Van de in het streekplan vervatte richtlijnen kunnen ten slotte de navolgende hier worden vermeld:

- Bovenlokale fietsverbindingen waarvoor een tracé is bepaald, moeten in bestemmingsplannen worden opgenomen. Van nieuwe fietsverbindingen waarvan nog geen tracé is bepaald, dienen de gemeenten aan te geven hoe zij deze denken op te nemen. Daarbij dient te worden bestudeerd of de fietsverbinding een eigen tracé behoeft of dat de verbinding via herinrichting of reconstructie van bestaande weginfrastructuur gerealiseerd kan worden (richtlijn 51).
- In gemeentelijke plannen dient de verbindings- en stroomfunctie van de wegen in het plangebied aangegeven en gemotiveerd te worden (richtlijn 52).
- Voor nieuwe wegverbindingen waarvoor een tracé is vastgesteld en waarvoor het streekplan de wenselijkheid van aanleg of reservering aangeeft, dienen in het bestemmingsplan ontwikkelingen te worden uitgesloten die aanleg onmogelijk maken (richtlijn 54).
- Bij het projecteren van nieuwe landbouwontsluitingswegen of bij aanpassing van bestaande, dient te worden voorkomen dat ander gemotoriseerd verkeer dan landbouwverkeer wordt aangetrokken (richtlijn 55).

1) Hiertegen heeft het gemeentebestuur overigens bezwaar aangetekend bij Provinciale Staten.

Ter bepaling van de etmaalwaarde van het equivalent geluidsniveau tegen de gevels van woningen binnen de zone en binnen het gebied van de zone, zijn geluidsberekeningen uitgevoerd. Hierbij is gebruik gemaakt van de Standaard Rekenmethode I, als beschreven in het Reken- en Meetvoorschrift Verkeerslawaaï. Met betrekking tot de gehanteerde verkeersintensiteiten wordt het volgende opgemerkt. Met de voorbereidende werkzaamheden van de omleidingsroute van SW47 ter plaatse van Dirksland zal volgens Provinciale Waterstaat in 1985 begonnen worden. De aanleg kan verwacht worden in de jaren 1986-1987. Daar de realisatie plaats vindt in de eerste helft van de planperiode is voor de prognose van de verkeersintensiteiten uitgegaan van de situatie waarin de omleidingsroute is gerealiseerd. Hiermee rekening houdend wordt op basis van verkeerstellingen op deze weg in de jaren 1980-1982 de intensiteit op de omleidingsroute geraamd op ca. 5000 mvt/etmaal. Op het gedeelte van SW47 tussen de noordwestelijke plangrens en de aansluiting van de Staakweg wordt de intensiteit geraamd op ca. 7000 mvt/etmaal. De intensiteit op het Korte Weegje zal na gereedkoming van de omleiding dalen tot ca. 5000 mvt/etmaal.

Voor wat betreft de samenstelling van het verkeer is uitgegaan van de gemiddelde samenstelling op secundaire wegen. Uit de berekeningen blijkt dat de situatie gedurende de nachtperiode maatgevend is voor de etmaalwaarde van het equivalent geluidsniveau.

In de berekeningsuitkomsten is een correctie van 5 dB(A) verwerkt. Deze correctie is toegestaan op grond van de verwachting dat het verkeer op middellange termijn aanzienlijk stiller zal worden (zie artikel 103 Wgh). Voor de overige berekeningsuitgangspunten wordt verwezen naar de bijgevoegde tabel.

	lokatie/waarneempunt								eenheid
	SW47		SW47		Korte Weegje		Korte Weegje		
etmaalintensiteit	5000		7000		5000		5000		mvt/etm.
dag/nacht	D	N	D	N	D	N	D	N	-
aantal rijlijnen	1								-
hoogte waarnemer	3+	3+	5+	5+	5+	5+	5+	5+	m
hoogte wegdek	3+	3+	0	0	0	0	0	0	m
bodemfactor	0,9	0,9	0,6	0,6	0,9	0,9	0,6	0,6	-
objectfractie	0	0	0	0	0	0	0,2	0,2	-
horizontale afstand uit de as van de weg	100	100	15	15	50	50	20	20	m
snelheid lichte voertuigen	80	80	80	80	80	80	50	50	km/h
intensiteit lichte voertuigen	290	42	406	59	290	42	290	42	mvt/h
snelheid middelzware voertuigen	80	80	80	80	80	80	50	50	km/h
intensiteit middelzware voertuigen	28	6	39	8,5	28	6	28	6	mvt/h
snelheid zware voertuigen	80	80	80	80	80	80	50	50	km/h
intensiteit zware voertuigen	12	3	17	4	12	2	12	2	mvt/h
snelheid motorrijwielen	80	80	80	80	80	80	50	50	km/h
intensiteit motorrijwielen	0								mrw/h
type wegdek	asfalt								-
L _{Aeq}	51,4	44,1	63,6	56,4	54,1	46,4	59,6	52,1	dB(A)
L _{Aeq} totaal	54		66		56		62		dB(A)
L _{Aeq} etmaal	49		61		51		57		dB(A)
afstand bij L _{Aeq} etm. = 50 dB(A)	86		82		61		53		m
afstand bij L _{Aeq} etm. = 55 dB(A)	41		42		29		27		m
afstand bij L _{Aeq} etm. = 65 dB(A)							6		m